

Hrvatski Glasnik

GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

GODINA XV

Broj 159

TUZLA, SIJEČANJ 2007.

Cijena 1 KM, 4 Kn

ISSN 1840-1260

AKTIVNOSTI HKD "NAPREDAK" U 2006. GODINI

Hrvatsko kulturno društvo "Napredak" Tuzla je i u protekloj godini ostavilo neizbrisiv trag kada je u pitanju kulturni život grada Tuzle i Tuzlanske županije općenito. Uz naše glavne projekte Likovnu koloniju na Breškama i List "Hrvatski glasnik" uspjeli smo realizirati i niz drugih aktivnosti. Također smo sudjelovali na brojnim manifestacijama koje su organizirale druge gradske institucije i udruge. U tekstu koji je pred vama, pokušat ćemo se počevši od siječnja pa do konca prosinca 2006. godine, prisjetiti najvažnijih stvari. Svoj sud o njima javnost grada Tuzle nam je davno izrekla. Na nama je da u godini koja je pred nama pokušamo učinjeno ponoviti, a eventualne nedostatke ispraviti.

Naslovnica: Fra Perica Vidić, *Nebeske staze*

– Izaslanstvo HKD "Napredak" Tuzla se odazvalo pozivu HKC "Bunjevačko kolo" iz Subotice i 28. siječnja prisustvovalo svečanosti "VELIKO PRELO 2006". Ta je prigoda iskoristena za razgovor o dosadašnjoj suradnji, ali i o planovima za budućnost te o nastavku i poboljšanju suradnje dvaju Društava.

– HKD "Napredak" Tuzla je u prisustvu brojnih zvaničnika iz kulturnog, političkog i vjerskog života grada Tuzle i Županije organiziralo izložbu članova Likovne Udruge HKD "Napredak" Sarajevo "ANALE 2005". Izložba je otvorena 10. veljače u Međunarodnoj galeriji portreta Tuzla.

– Napretkov tamburaški orkestar je u veljači uvećao četvrto druženje prijatelja KŠC "Sv. Franjo" Tuzla.

– U organizaciji HKD "Napredak" Tuzla, Udruga Napretkovih studenata je 16. veljače zajedno sa FRAMOM i učenicima KŠC "Sv. Franjo" posjetila i sudjelovala na tradicionalnom Pokladnom karnevalu u gradu Mohaču u Mađarskoj. Poziv nam je u ime grada domaćina uputio gospodin Đuro Šarkić, dugogodišnji sudionik Likovne kolonije na Breškama.

– Poklade su obilježene i u Tuzli. Članovi Napretka su sudjelovali na tradicionalnome Karnevalu u našem gradu održanome 28. veljače, a koje ga zajedno organiziraju Društvo "Hrvatski dom" Tuzla i Katolički školski centar "Sv. Franjo" Tuzla.

– U ožujku je svjetlo dana ugledao 150. broj Hrvatskoga Glasnika. To je bio značajan događaj za HKD "Napredak". Glasnik je počeo izlaziti ratne 1992. godine i od tada pa sve do danas proživljava svoje uspone i padove uz sveprisutni problem financiranja. Tim povodom smo primili velik broj čestitki od općinskih, županijskih i federalnih dužnosnika, političkih, kulturnih i vjerskih zvaničnika, među kojima ćemo spomenuti kardinala Veličiča, biskupa Komarića, provincijala Džolana, Velepoštara RH u BiH. Brojni drugi prijatelji koje ovdje ne spominjemo neka nam ne zamjere.

– Tuzlanski je Napredak zajedno s Društvom "Hrvatski dom", Udrugom "Hrvatska žena" i Maticom hrvatskom Tuzla, 22. ožujka upriličio zajednički prijem u čast generalnog konzula, gospodina mr. sc. Josipa Jurasca i svih djelatnika Konzulata Republike Hrvatske u Tuzli. Prijem je održan u prostorijama Društva "Hrvatski dom" Tuzla.

– Franjevački samostan u Tuzli je povodom obilježavanja godišnjice smrti VELIKOGA PAPE, 2. travnja upriličio dramski prikaz pod nazivom "Poncije Pilat". Napredak je pomogao i dao svoj doprinos u organizaciji ovoga prikaza.

– Članovi uprave HKD "Napredak" Tuzla su sudjelovali na svečanosti obilježavanja 4. travnja 1992. godine, jednog od najznačajnijih datuma iz novije povijesti našega grada. To je dan kada je Općinsko vijeće grada Tuzle donijelo odluku o pružanju organiziranoga otpora agresorima na BiH.

– Koordinacija hrvatskih i katoličkih udruga i institucija Tuzlanskoga kantona, čiji je sastavni član i HKD "Napredak" Tuzla je 20. travnja u Kristalnoj

dvorani Hotela "Tuzla" organizirala Uskršni prijem za predstavnike javnog, kulturnog, političkog i vjerskog života grada Tuzle i Tuzlanske županije.

– U sklopu posjeta Tuzli, osječki gradonačelnik gospodin Anto Đapić se 25. travnja sastao s predstavnicima hrvatskih i katoličkih udruga, institucija i političkih stranaka koje djeluju u Tuzli. Tom je prigodom predsjednik tuzlanskoga Napretka prof. dr. Miroslav Petrović gospodinu

Na svečanosti otvaranja Kolonije "Breška 2006"

Đapiću uručio Plaketu Društva i umjetničku sliku. Sastanku održanom u prostorijama Hrvatskoga doma prisustvovali su i Veleposlanik RH u BiH g. dr. Josip Vrbosić i generalni konzul Konzulata RH u Tuzli g. mr. Josip Juras.

– Članovi uprave tuzlanskoga Napretka su dali svoj doprinos u obnovi rada HKD "Napredak" podružnica Modriča i pri utemeljenju HKD "Napredak" Srebrenik. Svečana obnoviteljska Skupština u Modriči je održana 6. svibnja, a podružnica u Srebreniku je utemeljena 21. svibnja. I jedan i drugi put su u kulturnom programu sudjelovali Napretkovi tamburaši, seniori i juniori.

– Deseta redovita izvještajna sjednica Skupštine HKD "Napredak" Tuzla je održana 19. lipnja u amfiteatru KŠC "Sv. Franjo" u Tuzli. Na sjednici su razmatrana izvješća o radu i financijskome poslovanju u 2005. godini. Predsjednik Društva, prof. dr. Miroslav Petrović je u kratkim crtama iznio plan i smjernice rada u tekućoj godini.

– Napretkovi tamburaši su nastupili u prigodi obilježavanja DANA DRŽAVNOSTI Republike Hrvatske. Tom su prigodom, generalni konzul mr. Josip Juras i djelatnici Konzulata Republike Hrvatske u Tuzli 20. lipnja organizirali prijem u Kristalnoj dvorani Hotela "Tuzla".

– HKD "Napredak" Tuzla je u lipnju 2006. godine i zvanično pristupilo Koordinaciji hrvatskih i katoličkih udruga i institucija Tuzlanskoga kantona i jedno je od dvadesetak članova Koordinacije.

– Stalna aktivnost HKD "Napredak" Tuzla je i Ljetna škola Njemačkog jezika u Beču. Napredak iz Beča je u periodu od 9. do 29. srpnja organizirao

nizirao Ljetnu školu za studente iz BiH i Hrvatske preko svoga fonda za stipendiranje "Fra Ivan Franjo Jukić". Od prijavljenih 116 kandidata izabrano je 32, a od toga čak 15 iz Tuzle i s Tuzlanske županije. Za ovaj je projekt ponajviše zaslužan prof. Filip Zloušić, predsjednik Napretka u Beču, a već ga po peti put prati i brine o mladima i prof. dr. Miroslav Petrović, predsjednik Napretka iz Tuzle.

– Predvođeni glavnim tajnikom Društva gospodinom Jurjem Novoselom, umjetnici Zdravko Novak i Began Turbić, su ispred HKD "Napredak" Tuzla sudjelovali u radu Međunarodne likovne kolonije "Bunarić" u Subotici. Koloniju je u periodu od 14. do 19. kolovoza organizirao Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo" iz Subotice.

– Međunarodna likovna kolonija na Breškama jedan je od najznačajnijih projekata HKD "Napredak" Tuzla. Sedma po redu Kolonija na Breškama je otvorena 3. rujna. Kolonija je okupila sedamnaest umjetnika iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Mađarske, Slovenije i Srbije koji su stvarali na Breškama, na prostorima Slane Banje, u Kući plamena mira, te u Morančanima.

U sklopu programa Kolonije, 5. rujna je u Međunarodnoj galeriji portreta održan Okrugli stol pod nazivom "Čuvari plemenita duha", posvećen Kristijanu Krekoviću, Franji Lederu i Ismetu Mujezinoviću, a 6. rujna, u dvorani Bosanskoga kulturnog centra u Tuzli, predstavio se vrсни gitarist Dejan Ivanović sa svojim kolegom gitaristom Michalisom Kontaxakisom iz Grčke.

Na svečanosti zatvaranja Kolonije 9. rujna HKD "Napredak" i grad Tuzla posjetili su naši prijatelji iz Subotice, članovi uprave, likovnog i glazbenog odjela iz Subotice. Tom je prigodom nastupio Tamburaški orkestar HKC "Bunjevačko kolo".

– Likovna galerija "Kristijan Kreković", zajednički projekt Franjevačkoga samostana i HKD "Napredak" Tuzla, uređena u prostoru Samostana, svečano je otvorena 10. listopada. Projekt je realiziran

zahvaljujući financijskoj potpori Vlade Republike Hrvatske i Vlade Tuzlanske županije. Prvi umjetnik koji je samostalno izlagao u novoj Galeriji bio je akademski kipar Srećko Galić iz Tuzle.

– Nakon duljih priprema koje su započele još 31. svibnja i u kojima su sudjelovali i članovi Središnje uprave Društva na čelu s predsjednikom prof. dr. Franjom Topićem, a sve s ciljem aktiviranja rada Napretkovih podružnica Orašje i Brčko-Distrikt, konačno je u Orašju 19. listopada, održana Obnoviteljska skupština HKD "Napredak" Orašje. U radu Skupštine sudjelovali su i predstavnici Napretka iz Tuzle.

– U Zagrebu je u periodu od 20. do 22. listopada održana 55. redovita skupština HKD "Napredak". Sjednici Skupštine prisustvovala je velik broj Napretkovaca iz BiH, Hrvatske i inozemstva. U radu Skupštine su sudjelovali i prof. dr. Miroslav Petrović i gospodin Juraj Novosel, predsjednik i tajnik HKD "Napredak" Tuzla. Predsjednik Petrović je tom prigodom dobio Povelju Društva. Skupština je završena nedjeljom svetom misom koju je predvodio kardinal Vinko Puljić.

– U organizaciji Napretka, Udruga Napretkovih studenata posjetila je Sajam knjige u Beogradu (28. listopada) i INTERLIBER - Sajam knjige u Zagrebu (1. studenog).

– U studenome su se generalni konzul RH u Tuzli mr. Josip Juras, konzulica gđa Elizabeta Kaleb i konzul g. Miroslav Kovačić susreli s predstavnicima hrvatskih kulturnih društava, a među njima i s predstavnicima HKD "Napredak" Tuzla. U razgovorima su sve strane iznijele svoje vizije, namjere i probleme s kojima se susreću.

– U suorganizaciji Općine Tuzla, HKD "Napredak" Tuzla i Nakladničke kuće "Bosanska riječ" iz Tuzle u dvorani Narodnog pozorišta u Tuzli je 16. studenoga, promovirana FOTOMONOGRAFIJA - BOJA, JAZZ i JA, te otvorena retrospektivna izložba likovnih djela Zdravka Novaka, akademskoga slikara iz Tuzle. To je bio poseban događaj za grad što su potvrdili brojni posjetitelji.

– U Galeriji "Kristijan Kreković" 12. prosinca je svečano otvorena izložba radova sa VII. Međunarodne likovne kolonije "Breške 2006". Svoj sud o radovima i Koloniji su dali prof. dr. Miroslav Petrović, predsjednik Društva i književnik Atif Kujundžić, a izložbu je svečano otvorio fra Stjepan Pavić, upravitelj Galerije "Šimun" u Dubravama. Pedesetak izloženih radova s znatiželjom je pogledao velik broj naših sugrađana.

– Tradicionalni Božićni koncert održan je 17. prosinca u velikoj dvorani Bosanskoga kulturnoga centra Tuzla. Gostovao je Interreligijski zbor PONTANIMA iz Sarajeva. Koncert je organizirao Franjevački samostan iz Tuzle, uz potporu HKD "Napredak" Tuzla.

Napretkovi tamburaši su 17. prosinca sudjelovali na Božićnom koncertu u Lukavcu.

– Retrospektivnom izložbom radova s Međunarodne likovne kolonije "Breške", svečano otvorenom 18. prosinca, HKD "Napredak" Srebrenik je započelo obilježavanje Božićnih blagdana. Svečanost su uvećali i Napretkovi tamburaši.

– Tamburaši su 26. prosinca sudjelovali na Svečanom Božićnom koncertu održanom u Domu

kulture u Brčkom. Koncert je organiziralo HKUD "Boće".

– HKD "Napredak" Tuzla, kao član Koordinacije hrvatskih i katoličkih udruga i institucija TK, sudjelovalo je u organizaciji tradicionalnog Božićnog prijema upriličenog 27. prosinca u Kristalnoj dvorani Hotela "Tuzla".

– Medicinski fakultet u Tuzli je 27. prosinca obilježio 30. godišnjicu postojanja i rada, a na svečanosti akademiji, uručene su povelje najzaslužnijima za osnivanje i razvoj Fakulteta. Povelju je primio i gospodin Juraj Novosel, glavni tajnik Društva i glavni i odgovorni urednik Hrvatskoga Glasnika.

– Hrvatski Glasnik je u prosincu obilježio četrnaest godina kontinuiranoga izlaženja (prosinc 1992. - prosinc 2006.)

– Napredak je bio i jedan od organizatora Božićnog malonogometnog turnira održanog u SKPC "Mejdan" u Tuzli.

Osim spomenutoga članovi naše uprave i naši predstavnici su pratili i rad drugih institucija i udruga grada Tuzle kako smo to u uvodu već naznačili. Tako smo prisustvovali:

– izložbi slika Slavka Živkovića, akademskoga slikara iz Županije, koja je u travnju otvorena u Međunarodnoj galeriji portreta u Tuzli.

– obilježavanju 14. obljetnice od osnutka 115. HVO brigade "Zrinski" s prigodnim sadržajima na Husinu 10. svibnja, a u organizaciji Koordinacije udruga proisteklih iz domovinskoga rata HVO Soli.

– obilježavanju 16. svibnja, Dana branitelja Tuzle, i komemorativnom obilježavanju jedanaeste godišnjice zločina na Kapiji, 25. svibnja.

– svečanome otvorenju Arheološkoga parka "Neolitsko sojeničko naselje" 31. srpnja na Pansonskome jezeru.

– obilježavanju desetogodišnjice od otvorenja Spomen parka "Živinički sokolovi" u organizaciji Udruge dragovoljaca i veterana domovinskoga rata HVO "Živinički sokolovi" u Živinicama 27. kolovoza.

– XII. internacionalnom bijenalu portreta u Međunarodnoj galeriji portreta u Tuzli 25. kolovoza.

– svečanosti u povodu 2. listopada, Dana oslobođenja Tuzle.

Najznačajnije aktivnosti HKD "Napredak" Tuzla u protekloj godini i aktivnosti kojima je Napredak dao najveći doprinos bile su:

- redovito izlaženje glasila HKD "Napredak" - Hrvatski Glasnik;
- organiziranje Međunarodne likovne kolonije "Breške 2006";
- uređenje i otvorenje Galerije "Kristijan Kreković" zajedno s Franjevačkim samostanom u Tuzli;
- organiziranje izložaba, koncerata, posjeta, predstavljanje knjiga i dr.
- suradnja sa Središnjicom Napretka i velikim brojem podružnica, posebice s Bečom, Zagrebom, Lukavcem, Gradačcom, Živinicama, Kreševom, Srebrenikom, Orašjem i drugima, kao i s HKC "Bunjevačko kolo" iz Subotice, kulturnim institucijama iz Osijeka, Pečuha, Mohača i dr.;
- suradnja s Franjevačkim samostanom u Tuzli, RKT župama Tuzlanskoga dekanata, s Katoličkim školskim centrom "Sv. Franjo", kao i s kulturnim institucijama: Bosanskim kulturnim centrom, Narodnim pozorištem, Međunarodnom galerijom portreta, Narodnom i univerzitetskom bibliotekom, Arhivom i drugim društvima u Tuzli;
- osposobljavanje tamburaškog orkestra zajedno s KŠC "Sv. Franjo" a i mladi tamburaši uredno vježbaju,
- obilježavanje 150. broja i 14. obljetnice izlaženja Hrvatskoga Glasnika.

- proslavi Dana škole i jedanaeste obljetnice rada i djelovanja KŠC "Sv. Franjo" Tuzla, 4. listopada.
- obilježavanju Stoljetnice Napretka u Kreševu 24. studenoga.
- Napretkovu Božićnomu glazbeno-scenskom recitalu u Gradačcu 17. prosinca.

Svečanost otvaranja Galerije "Kristijan Kreković"

– prijemu u organizaciji generalnoga konzula RH u Tuzli g. mr. Josipa Jurasca i njegovih suradnika povodom Božićnih blagdana 20. prosinca održanome u novom prostoru Konzulata i kojemu su nazočili predstavnici političkog, kulturnog, gospodarskog i vjerskog života s prostora sjeveroistočne Bosne.

– Novogodišnjem prijemu za novinare i predstavnike medija grada Tuzle kojeg je upriličio načelnik Općine Tuzla g. Jasmin Imamović.

– Hrvatski Glasnik izlazi redovito već četrnaest godina.

Općina Tuzla i Tuzlanski kanton sudjelovali su u financiranju programskih sadržaja HKD "Napredak". Kanton je financirao dio troškova redovite djelatnosti. Dio sredstava primili smo od Vlade Republike Hrvatske.

Nadamo se, da će se u 2007. realno sagledati potrebe Napretkaaktivnosti Napretka, Hrvatskoga Glasnika kao i svi materijalni troškovi, uredski materijal, poštarina, telefon, internet i dr., te dohodak djelatnika.

AKTIVNOSTI HKD "NAPREDAK"

PREČASNI PERO ILJKIĆ, DEKAN TUZLANSKOGA DEKANATA

HG: Već ste devet godina na službi u Tuzlanskom dekanatu. Možete li nam ukratko rezimirati svoj rad i reći na kojim ste poljima najviše djelovali?

Roden je 1. listopada 1963. godine u župi Čardak u Gradačcu gdje je završio osnovno školovanje. Nakon njega upisuje se na Klasičnu gimnaziju u Dubrovniku, a 1982. godine počinje sa studijem teologije u Sarajevu. Za svećenika je zaređen 1988. godine. Prvi dekret bila je služba kapelana u župi Sv. Josipa u Zenici. Istu je obavljao godinu i pol nakon čega prelazi u župu Sv. Josipa u Sarajevo. Na dužnosti kapelana je sve do 1992. godine kada biva premješten za župnika novoosnovane župe Sv. Luke Evanđeliste u Novom Gradu u Sarajevu gdje ostaje sve do 1996. godine. U to vrijeme obnašao je i dužnost vd dekana Sarajevskog dekanata. Potom postaje ekonom Bogoslovlje u Sarajevu a 1998. godine dobiva dekret za župnika župe Sv. Ante Padovanskoga u Lukavcu gdje je i dan danas. Unatrag četiri godine je i dekan Tuzlanskoga dekanata.

ILJKIĆ: Pokušao sam pristupiti vjernicima s vjerskoga i duhovnoga stajališta. Budući da je to bilo poratno vrijeme i da smo se susretali s postratnim sindromom, čovjeku je zaista trebalo pristupiti i kao čovjek i svećenik i vjernik, dakle s punim duhom, s punim srcem, s ljubavlju. Naravno, pokušao sam i s materijalne strane uraditi neke pomake, adaptirati jednu Crkvu, a drugu graditi.

HG: Teško je rezimirati razdoblje od devet godina u kratkim crtama, stoga ćemo se više bazirati na godinu koja je iza nas. Možete li istaknuti neke od značajnijih projekata realiziranih u protekloj godini?

ILJKIĆ: Pokušali smo koliko je moguće na Tuzlanskom dekanatu uraditi neke pomake. Mislim da smo puno uradili kako na duhovnom tako i na polju gradnje crkava. Što se tiče tog duhovnog polja, imali smo nekoliko susreta nas svećenika gdje smo razgovarali o prioritetima svakog čovjeka, o tomu što je to prioritet na kome možemo djelovati i pomoći. Današnji čovjek je na neki način nezadovoljan današnjicom i životom uopće. Mišljenja sam da jedino u Bogu i kroz ovaj naš poziv koji mi imamo, čovjek može nekako nadići nezadovoljstvo. Svaki uspjeh na duhovnom polju uveliko se pozitivno odrazi na svakog pojedinca. Što se tiče drugog dijela, dakle gradnje, u župi Sv. Jurja mučenika saniran je krov, urađen zvonik i vanjska fasada crkve. U sklopu župe Morančani urađen je i Komemorativni centar te kapela Sv. Ilije na groblju Samovac. Što se tiče tuzlanske župe Sv. Petra i Pavla također je renoviran krov, a u sklopu samostana vjeronaučna dvorana je preuređena u galeriju. U župi Sv. Leopolda Mandića u Dragunji sagrađena je filijalna crkva u Čanićima i posvećena Gospi žalosnoj. Od velikih projekata izdvojio bih i Brgule gdje je na filijalnoj crkvi Sv. Nikole Tavelića koja pripada župi Lukavac urađena vanjska i unutarnja fasada te nabavljeno zvono. Bilo je i drugih manjih sanacija, ali u globalu možemo 2006. godinu okarakterizirati kao godinu u kojoj su uistinu urađeni značajni projekti.

HG: Na čelu ste Koordinacije hrvatskih i katoličkih udruga i institucija s područja Tuzlanske županije. Možete li nam reći nešto o njoj, njezinim počecima, udrugama koje okuplja i ciljevima?

ILJKIĆ: Na ideju o okupljanju svih hrvatskih i katoličkih udruga i institucija potaknuli su me ljudi, vjernici koji su smatrali da zajedničkim nastupanjem možemo riješiti daleko više. Za vid toga, ostavili smo mogućnost svima koji žele da mogu i pristupiti. Koordinaciju čini Tuzlanski dekanat, Katolički školski centar Tuzla, Franje-

vački samostan Tuzla te većina hrvatskih udruga i hrvatskih političkih stranaka. U prvom redu mi smo tu da pomognemo naše vjernike, Hrvate, ali ne isključujemo ni mogućnost da pomognemo i svima drugima kojima je pomoć potrebna, ljude dobre volje koji žele pozitivno i dobro djelovati za ovo današnje vrijeme.

HG: Kako uspijevate uspostaviti koordinaciju između njezinih članova s obzirom da Hrvate ocjenjuju kao najrazjedinjeniji narod u BiH?

ILJKIĆ: Ta razjedinjenost je očita i u ovom slučaju. I mi imamo par osoba koje nisu željele pristupiti Koordinaciji iz nekih razloga. Više od 90% udruga i institucija je potpisalo pristupnicu i mi ćemo se voditi našim načelima koja su nas okupila, a to je širenje duha dobrote i pozitivne volje. U tome sam naišao na mnoge ustanove koje su to s ljubavlju prihvatile. Vrata su još uvijek otvorena i za ostale hrvatske udruge da se uključe u Koordinaciju jer nikad nije kasno!

HG: Kakav je po vama položaj Hrvata - katolika u Tuzlanskoj županiji?

ILJKIĆ: Teško je o tome govoriti. Kada je u pitanju zastupljenost Hrvata u institucijama i ustanovama, mišljenja sam da ona nije baš zadovoljavajuća. Imamo jedan veliki problem gdje se isključuju Hrvati iz pojedinih institucija ili pak slučaj koji se nedavno dogodio u Par-Selu gdje se pokušalo raditi na projektu za koji se uopće nisu pitali naši vjernici s tog prostora. Mi ćemo se ovih dana sastati i razgovarati o tomu što treba i kako uraditi.

HG: Nije rijedak slučaj da predstavnici Crkve ponude i političarima rješenje određenih pitanja koja smatraju da su od interesa za građane. Koliko se Vi uključujete u politiku?

ILJKIĆ: Nisam uključen u politiku. Pokušavam potaknuti ljudsku savjest da malo na drugačiji način počnu razmišljati što se u životu treba uraditi. Politika je cjelina za sebe, a isto kao što ja kao svećenik trebam raditi po svojoj savjesti, očekujem i od jednog političara da radi po savjesti. Ako su se prihvatili toga poziva, trebaju ga i izvršavati u interesu onih koji su ih izabrali.

HG: Kakav je po vama danas utjecaj Crkve u društvu?

ILJKIĆ: Ja na žalost moram konstatirati jednu činjenicu - Crkvu uvijek vežu uz politiku. Crkva je apolitična, ali ona je ta koja pokušava djelovati na savjest političara i svi njezini predstavnici moraju dati svoj doprinos u zaštiti svojih vjernika. Događaju se određeni previdi i greške koje naši predstavnici u vlasti ne žele ni pod koju cijenu priznati. Nije strašno pogriješiti,

strašno je ne ispraviti uočenu pogrešku. I onda kada se Crkva uključi u te situacije, onda nam se spočitava kako se miješamo u politiku. Crkva se miješa onoliko koliko čovjeku treba jer želi pomoći. Svaki naš vjernik je dio te politike i sredine. Zbog toga Crkva ponekad mora reagirati.

HG: Uključeni ste i u segment kulture, dopredsjednik ste lukavačkog Napretka. Smatrate li da se dovoljno radi na promicanju hrvatske kulturne baštine kako u Lukavcu tako i u TŽ?

ILJKIĆ: Lukavački Napredak je relativno mlada udruga. Njezin rad obnovljen je prije četiri godine i pokušavamo djelovati na ovom području. Svaki početak je težak pa tako i ovaj, počevši od samoga osnivanja, preko prostora. Reći da je najbolje, nije. Borimo se, radimo, okupili smo dobar tim ljudi ovdje koji zdušno rade i za sada možemo reći da dosta dobro djelujemo. Nemamo previše, pogotovu kada su u pitanju materijalna sredstva, ali se borimo, radimo i trudimo se.

HG: Jeste zadovoljni s potporom koju pružaju općine i županija?

ILJKIĆ: Crkva se financira od vjernika. Relativno dobru potporu imamo i od pojedinih općina i županije, no to se ponekad jako teško

HG: Na žalost mladih na ovim prostora ima jako malo. Što je još gore, većina njih je jako pasivna, neorganizirana. Koliku pozornost posvećujete mladima i na koji način ih nastojite uključiti u korisne aktivnosti?

ILJKIĆ: Veliku pozornost posvećujemo mladima. Današnja mladež je pomalo izgubljena, ima puno droge, djeca su bukvalno na ulici. Ponukani onim što nam je svakodnevno pred očima, odlučili smo ovdje u Lukavcu osnovati Udrugu katoličke mladeži gdje pokušavamo okupiti mlade, uključiti ih i usmjeravati. Udruga je osnovana prije nepunu godinu dana i za sada nam suradnja s mladima dobro ide. Osim razgovora i druženja, organiziramo tečajeve gitare i njemačkog jezika. Kroz ta druženja, tečajeve i aktivnosti koje oni obavljaju u sklopu Crkve, pokušavamo mlade angažirati i pomoći im. Bolje da su u Crkvi nego na ulici!

HG: Živimo u vremenu neizvjesnosti, ljudskih i političkih nepravdi, vremenu u kojem su mnoga ljudska prava narušena. Što bi ste za kraj našega razgovora poručili, kako nadići nedaće?

ILJKIĆ: Nadići sve nedaće čovjek nikada ne može. Na žalost rođen je kao nesavršeno

realizira. Tuzlanski dekanat obuhvaća općine Srebrenik, Čelić, Tuzlu, Lukavac, Živnice, Banovci, Kladanj, Kalesiju, Zvornik i Srebrenicu. Pomaka ima i mi se nadamo da njihova potpora ni u narednom periodu neće izostati.

HG: Kakva je suradnja s drugim vjerskim i kulturnim institucijama?

ILJKIĆ: Pokušavamo uspostavljati te kontakte. Volio bih da suradnja bude i veća nego što jest jer bi naši češći susreti mogli u većoj mjeri doprinijeti rješavanju određenih pitanja. Mislim da bi te susrete trebali organizirati na razini Vrhbosanske metropolije. Susreta ima, ali bi ih trebalo podići na višu razinu.

ograničeno biće i uvijek će imati problema. S tim problemima čovjek se treba suočiti i rješavati ih. Jedna od ključnih stvari jeste stvaranje duševnog mira, mir u duši, u svojim mislima i svom srcu. To može čovjek koji vjeruje u Boga, koji se u njega uzda, koji se njemu moli. To je osnova bez koje čovjek ne može ići kroz ovaj život. Mi svećenici smo tu da čovjeku ponudimo taj mir kroz ispovijed, kroz euharistiju, kroz misu i molitvu, a dalje je do čovjeka hoće li to prihvatiti ili neće. Ja bih volio da čovjek sam u sebi pokuša taj mir stvarati te ga širiti.

Ankica Stjepić-Čosić

Kardinal Puljić priredio tradicionalni božićni prijam

BOŽJA BLIZINA NEKA I NAS UČINI BLIŽIMA

Vrhbosanski nadbiskup, kardinal Vinko Puljić, održao je 26. prosinca tradicionalni božićni prijam za predstavnike političkog i javnog života BiH te strane diplomate na "privremenom radu" u Sarajevu.

Odziv domaćih političara bio je iznimno dobar, pa su tako kardinalu došli čestitati Božić članovi Predsjedništva BiH, Željko Komšić i Haris Silajdžić, premijer Adnan Terzić i većina članova državne Vlade, te reis-ul-ulema Mustafa Cerić i mitropolit dabrobosanski Nikolaj.

Primjetno je bilo i odsustvo nekih utjecajnih veleposlanika Douglasa McElhaneya te visokog predstavnika Christiana Schwarz-Schillinga. Zato su tu bili doajen diplomatskog zbora, hrvatski veleposlanik Josip Vrbošić, i šef NATO stožera u BiH general-bojnik Richard Wightman, kao i diplomatski predstavnici većeg broja europskih i azijskih zemalja. Iz HDZ-a BiH kardinalu su Božić došli čestitati Nevenko Herceg, Bariša Čolak, Anton Rill, Ivica Marinović i drugi dužnosnici, dok je "najistaknutiji" član HDZ-a 1990. bio Martin Raguž. S malo zakašnjenja na prijam su stigli i lider SDP-a i PDP-a, Zlatko Lagumdžija i Mladen Ivančić.

U prigodnom obraćanju prisutnima kardinal Puljić podsjetio je na značajnu ulogu Međureligijskog vijeća BiH: "Ovo druženje čini da se ljudski nadamo i ljudski podijelimo svoja viđenja i nastojanja. To i jest smisao Božića, koji je pokazao da se i Bog čovjeku približio, i ta Božja blizina neka i nas učini bližima i spremnijima da se međusobno uvažavamo, poštujemo i ugradimo jednaka prava za svakoga u sve strukture donošenja zakona".

DJA Večernji list

PETNAESTA OBLJETNICA PRIZNANJA REPUBLIKE HRVATSKE

"Hrvatska, svoja i suverena, neće iznevjeriti svoju Europu i slobodan svijet. Ona želi biti njihova zbiljska sastavnica u izgradnji novog duhovnog obzora i međunarodnog poretka mira i suradnje među narodima. Za oživotvorene pune samostalnosti i neovisnosti Hrvatske dali su obol, u pregnućima i žrtvama, svi naraštaji u tijeku napaćene, ali i slavne prošlosti", rekao je tada predsjednik Tuđman.

Kako je teklo međunarodno priznanje Hrvatske

Prije 15. siječnja 1992. Hrvatsku je prvi priznao Island, 19. prosinca 1991., a istoga je dana takvu odluku objavila i Njemačka, ali je odlučila da će njezino priznanje stupiti na snagu 15. siječnja 1992., zajedno s ostalim članicama EU-a.

Jedno od važnijih priznanja dogodilo se 13. siječnja 1992., kada je Hrvatsku, prije nego što su to učinile zemlje EU, priznala Sveta Stolica. Priznanje Hrvatske i Slovenije najavila je još 20. prosinca 1991. posebnim dokumentom u kojemu se odredila prema slovenskom i hrvatskom zahtjevu za diplomatskim priznanjem. Dan nakon Svete Stolice Hrvatsku je priznao San Marino.

Hrvatsku su prije prosinca 1991. priznale i Slovenija, Litva, Ukrajina, Latvija i Estonija, ali one u to doba ni same nisu bile međunarodno priznate.

Do kraja siječnja 1992. Hrvatsku je priznalo još sedam zemalja - Finska, Rumunjska, Albanija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Paragvaj i Bolivija. Prva azijska i islamska zemlja (ako se ne računa Turska) koja je priznala Hrvatsku bio je Iran, a afrička Egipat. Do primanja u Ujedinjene narode, 22. svibnja 1992., Hrvatsku su priznale Rusija, Japan, Sjedinjene Američke Države, Izrael i Kina.

Četiri ključna dana za Hrvatsku 1992. godine

13. siječnja

- Sveta Stolica priznala Hrvatsku - nobelovci, njih 104, potpisali prosvjednu notu protiv rata u Hrvatskoj

14. siječnja

- predsjednik Tuđman uputio pismo predsjedniku Svjetskog židovskog kongresa Edgaru Bronfmanu u kojem ga moli da podrži hrvatsku samostalnost

15. siječnja

- Hrvatska uspostavila diplomatske odnose s Njemačkom

- EZ priznala Hrvatsku

- Hrvatsku priznale V. Britanija, Italija, Francuska, Austrija, Australija, Kanada, Španjolska, Nizozemska, Mađarska, Poljska, Belgija, Danska, Bugarska, Norveška, Švicarska i Malta

Riječi predsjednika Tuđmana Hrvatska neće iznevjeriti Europu!

16. siječnja

- Hrvatsku priznale Češka i Slovačka, Novi Zeland, Švedska, Argentina, Čile i Urugvaj
- priznanje Slovenije i Hrvatske od Europske zajednice "kršenje je načela Povelje Ujedinjenih naroda i KESS-a", objavilo je jugoslavensko Predsjedništvo
- Predsjedništvo Europske zajednice odbilo srpski prijedlog o tome kako nova nezavisna Hrvatska ne bi trebala uključivati teritorij izgubljen u "građanskom ratu"

Nakon oluje, nebo se razvedrilo, svijetli dan istine, pravde i slobode za hrvatski narod. Nema više noći, iza koje neće sinuti sunčan dan. Samo svjestan i živ narod uvijek može izvojevati svoja prava. To smo uspjeli nakon mnogih stoljeća i krenuli smo u bolju budućnost pod našom hrvatskom zastavom.

Predsjednik HKD "Napredak" Franjo Topić uputio otvoreno pismo hrvatskim dužnosnicima u BiH

Topić: Ministri - radite i živite u Sarajevu

Predsjednik HKD "Napredak" Franjo Topić uputio je otvoreno pismo hrvatskim, a i drugim dužnosnicima u BiH u kojem ih poziva da se dosele u mjesto gdje rade. Topić se u pismu osvrnuo na prijeme za ramazanski Bajram, božićni prijam mitropolita Nikolaja, te na Napretkov božićni koncert na kojima su od hrvatskih dužnosnika bili samo Željko Komšić i Bariša Čolak te hrvatski veleposlanik Josip Vrbošić.

"Koliko znam, nijedan hrvatski ministar ne stanuje u Sarajevu, a i od drugih visokih dužnosnika samo rijetki. Zašto pišem? Pa zato što se to ponavlja godinama. Dolazak na prijame i slične događaje ima svoju veliku važnost. To je izraz poštovanja, ali i prilika za pravi 'posao', što je nekada učinkovitije od službenih razgovora.

Stanovanje u mjestu rada je izraz ljubavi prema tome gradu i ovoj zemlji", navodi se u pismu. Topić je pozvao sve stranke, prije svega hrvatske, da sada na važne političke pozicije imenuju one ljude koji će s obitelji živjeti barem tijekom mandata u gradu gdje zarađuju svoj kruh, kao što je to uradio Visoki predstavnik i većina veleposlanika.

Topić je pozvao političare da žive u gradu u kojem zarađuju kruh

"Prvenstveno mislim na Mostar, Sarajevo i Banju Luku. Ako se želi raditi, a ne biti samo 'sezonski radnik' na privremenom radu, onda je to jedino pravo rješenje" kazao je Topić. "Znam da je bivši predsjednik HDZ-a Ante Jelavić

morao izdati čak naredbu dužnosnicima i svim vozačima i tajnicama koji su putovali od juga prema sjeveru i obrnuto, da moraju biti na poslu u Sarajevu do četvrtka u podne. Možete misliti posla od ponedjeljka u podne do četvrtka u podne. I onda se čudimo kako stojimo u državnim institucijama, medijima i kod međunarodne zajednice. Je li zamislivo da Sanader stanuje u Splitu, Šeks u Osijeku, Bush u Texasu ili da predsjednik Napretka poziva prognanike da se vrate u BiH, a stanuje u Beču ili Zagrebu? Mnogi se čude što se Hrvati ne vraćaju u Sarajevo ili Banju Luku. Nemaju se čemu čuditi kad u njima ne stanuju ni najviši dužnosnici" naglasio je Topić u otvorenom pismu.

(V. R.)
Večernji list

mandataru za sastav Vlade Kantona (gosp. Enes Mujić) i predsjednicima kantonalnih odbora/vijeća SDA (gosp. Amir Fazlić) Stranke za BiH (gosp. Enes Duvnjaković)

U povodu sve nepovoljnijeg položaja Hrvata kao konstitutivnog naroda u Tuzlanskom kantonu (TK)

Savjet Društva "Hrvatski dom" Tuzla, kao temeljna institucija koja okuplja različite udruge Hrvata, razmatrao je Ustavno-pravni i stvarni položaj Hrvata u TK, kao jednog od konstitutivnih naroda u BiH, i ocijenio da je sadašnji položaj Hrvata u TK sve nepovoljniji s tendencijom daljeg pogoršavanja. Navedena ocjena se temelji na slijedećem:

■ Osim činjenice da je Ustavnim odredbama osigurano ostvarivanje principa konstitutivnosti naroda u Federaciji BiH i TK, kroz sastav odgovarajućih tijela vlasti, mehanizme zaštite vitalnog nacionalnog interesa i obvezno uspostavljanje proporcionalne zastupljenosti u svim institucijama javne vlasti, sve su češći slučajevi kršenja ustavnih normi u političkoj praksi, čime se opstruira ostvarivanje ustavnih prava Hrvata kao konstitutivnog naroda i u TK. Primjer: Izbor predsjedavajućih općinskih vijeća (OV) u kojima su zastupljeni i Hrvati onemogućavanjem (odlukom političke većine u OV) da na mjesto predsjedavajućeg OV bude izabran Hrvat (drastičan primjer je Lukavac).

■ U posljednje četiri godine u većini ministarstava u Vladi TK ciljano su potiskivani ka-

drovi hrvatske nacionalnosti, onemogućavano je uključivanje novih kadrova Hrvata i u okolnostima kada su stručno i iskustveno kompetentni za odgovarajuće poslove. Posljedica toga je da u većem broju ministarstava TK nije uposlen niti jedan Hrvat. Nedopustivo i diskriminirajuće je to što u ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i sporta više nema ni jednog Hrvata a nadležnost tog ministarstva je odlučivanje o većini pitanja koja su po Ustavu pitanja od vitalnog nacionalnog interesa sva tri konstitutivna naroda u BiH. Slično je i u ministarstvima zdravstva, boračko-invalidske zaštite, obnove i povratka, financija.

■ Dostupnost i zastupljenost Hrvata na poslovima u javnim službama (kantonalni organi uprave, direkcije, zavodi, agencije... javnim poduzećima i ustanovama) kojima je osnivač Kanton je sve slabija s tendencijom daljeg pogoršavanja. Nedopustive su i kažnjive otvorene opstrukcije i diskriminacija u davanju suglasnosti za imenovanje Hrvata na rukovodne pozicije, pa i u uvjetima kada osoba kao kandidat jedina ima nužne stručne i poslovno-iskustvene kompetencije (upozoravajući je primjer Zavod za zaštitu

i korištenje kulturno-povijesnog i prirodnog naslijeđa).

■ Zastupljenost Hrvata na rukovodećim mjestima u javnim poduzećima i ustanovama je svedena na pojedinačne slučajeve kao izuzetke, uz tendenciju uklanjanja s tih mjesta.

Tražimo od mandataru za sastav Vlade Kantona i predsjednika kantonalnih odbora/vijeća SDA i Stranke za BiH, da ispolje punu odgovornost i senzibilitet glede omogućavanja i Hrvatima kao jednom od tri konstitutivna naroda da uživaju ustavima i zakonima zajamčena prava tako što će od trinaest (13) pozicija u Vladi TK na dvije (2) ministarske pozicije imenovati Hrvate, uključivo i kompetentne kadrove Hrvate koji nisu članovi nijedne političke stranke (to omogućava znatno veći kadrovski izbor). Također, očekujemo vaše puno angažiranje na sprječavanju i sankcioniranju diskriminiranja Hrvata u javnom sektoru, te na tome da Hrvati budu razmjerno, popisu iz 1991. godine, zastupljeni i da su nam jednako dostupna radna mjesta u javnom sektoru u TK.

S poštovanjem,
mr. sc. Josip Šimić, predsjednik

Kome smeta 115. HVO brigada "Zrinski"?

Pitanja i inicijative:
Općinski vijećnik
HDZ-a u Tuzli
Damijan
NIŠANDIĆ

Vijećnik HDZ-a u Općinskom vijeću Tuzla gospodin Damijan NIŠANDIĆ nedavno se priopćenjem za javnost i konferencijom za novinare oglasio pitanjem: "Kome smeta 115. HVO brigada "Zrinski"? Kako nismo bili u mogućnosti pratiti vijećničke polemike na ovu temu priopćenje prenosimo u cijelosti, sa spremnošću za objavljivanje drugih i drugačijih, sličnih ili istovjetnih mišljenja i stajališta.

"Sredinom 2006. godine gospodin Salko BUKVAREVIĆ na sjednici je Općinskoga vijeća Tuzla iznio navodnu inicijativu stanovnika dijela tuzlanskoga naselja Solina kako žele da se naziv ulice 115. HVO brigada "Zrinski" ukine i ulici da novi naziv. Istovjetnu inicijativu, na istom mjestu i sa istim, nedovoljno utemeljenim argumentima, obnovio je SDA-ov vijećnik Ekrem TOPIĆ, pet-šest mjeseci kasnije. A sve je ostalo bez potrebitog odjeka, javno-medijskog obrađivanja, građanskog i političkog reagiranja.

Kao Hrvat, članu HDZ-a, vijećniku, prosvjetnom djelatniku, višedecenijskom žitelju Općine Tuzla, sudioniku i svjedoku zbivanja tijekom minuloga rata nije mi jasno što zaista žele SDA-ovi prvaci u Tuzli, a moglo bi ih se nazvati i jurisnici. Smeta li im naziv ulice, je li istina kako to traži dio žitelja u ovoj ulici ili se iza navodnih želja stanovnika ovoga dijela Tuzle krije pojedinačna i/ili stranačka želja. Moraju li Hrvati Tuzle

stalno dokazivati svoju tuzlansku i bosansko-hercegovačku pripadnost i domoljublje. 115. HVO brigada "Zrinski" časno je branila Tuzlu sve dok nije sramno i pod sumnjivim i nikada pošteno i do kraja objašnjenim okolnostima dokinuta. Poginuli i preživjeli pripadnici ove postrojbe, što mogu posvjedočiti svi poštenu i iskreni, iza sebe su ostavili častan i ničim uprjan ratni put.

Ova inicijativa bi se mogla analizirati i elaborirati na bezbroj načina, a teško mi je, gotovo nemoguće, povjerovati kako ono što traže Bukvarević i Topić zaista žele i stanovnici ove ulice. Ukoliko je to zaista istina, a tvrdnje bi trebalo provjeriti anketama, na javnim tribinama ili referendumom. Ukoliko bi se natpolovična većina stanovnika ove ulice izjasnila protiv naziva ove ulice ne bih se protivio ukidanju njezina naziva, ali bi meni i ostalim Hrvatima Tuzle to bio signal kako smo kao politički subjekt i konstitutivni narod nepoželjni u Tuzli. Bukvarevićeva i Topićeva inicijativa podsjećaju me na sramno i u mutnim političkim vodama preimenovanje tuzlanske vojske "Husinska buna" u "Husein kapetan Gradašćević".

S obzirom na to da su Hrvati Tuzle i Tuzlanske županije ionako marginalizirani u javnim poduzećima, županijskim ministarstvima, institucijama, nadzornim i upravnim odborima, ova inicijativa za mene znači povijesno brisanje Hr-

vata i njihovih neupitnih zasluga na ovim prostorima. Bio bih sretan da u svemu ovome griješim, ali se bojim kako ova dnevno-politička igra sa sobom nosi opasnosti pokušaja dominacije i majorizacije malobrojnih Hrvata od brojno dominantnih Bošnjaka. Tim prije što pouzdano znam kako to nisu stavovi i želje najvećeg broja tuzlanskih Bošnjaka. Upravo zato želim skrenuti pozornost na ovu vijećničku inicijativu, jer ukoliko se mimo nje i dalje bude prolazilo pognute glave, uvijenih ramena i šutke lako bi se moglo desiti da u mutnim političkim vodama nastojanje bude prihvaćeno i u praksi provedeno, uz protupitanje Hrvatima - zašto su šutjeli.

Ja, evo, ne šutim i javno postavljam pitanje kome smeta 115. HVO brigada "Zrinski", a ukoliko u tome ostanem usamljen ograđujem se od svih posljedica koje spomenuta aktivnost signalizira i sa sobom nosi.

Prenoseći Nišandžićevu priopćenje HRVATSKI GLASNIK također pokazuje i dokazuje kako ne šuti i ne saginje glavu. Što će poslije svega biti i u što će se ovo pitanje izroditi nije naše da sudimo, ali pratit ćemo ovu temu i dalje. S posebnim zadovoljstvom objavit ćemo druga i drugačija, istovjetna ili slična mišljenja i stajališta.

Priredio: N. J. IVANOVIĆ

POČAST TESLI, ODLAZAK ČETIRI DIKTATORA

U prošloj godini ubijeno je blizu 160 novinara, u Egiptu je otkrivena piramida stara 3.000 godina, a pronađen je kostur star 3 milijuna godina, u svijetu je proizvedeno 34 milijuna automobila, a u SAD je na dijelu potrošeno 32 milijarde dolara

Svijet je stariji za godinu, ali niti je bolji, a ni lošiji nego prije. Internet je sve više obvezni predmet u svakom domu, svećenici upozoravaju da to "čudo od tehnike", kao i televizija, utječu na slabljenje obiteljskih veza. Znanstvenici pokazuju svoga uma plodove, ali nisu našli lijek za pošast zvana AIDS. Po čemu će svijet pamtiti 2006. godinu?

Jedan od događaja koji je nesumnjivo bio u središtu svjetske pozornosti, svakako je onaj što se zbio dva dana prije isteka godine. Poslije duljeg suđenja smaknut je vješanjem irački diktator, Sadam Husein. Kao i kada je riječ o američkom "uvodenju demokracije" u ovu azijsku zemlju, svijet se podijelio. Dramatična snimka stavljanja omče oko Sadamovog vrata i sam čin egzekucije, što je mobitelom snimio netko od Iračana, podijelila je svijet. Ne toliko zbog Sadamove smrti, nego zbog javnog prikazivanja smaknuća koje je, kako će se poslije vidjeti, dovelo do niza drugih tragičnih događaja. Četvoro djece, koliko se zna do sada, smrtno je nastradalo "igrajući se vješanja".

Vješanje na TV

Polemike o tome treba li ili ne prikazivati izvršenje smrtno kazne, i dalje traju, kao i dvojba treba li diktatore javno ubijati ili ih treba osudivati na doživotnu robiju. Još su tri diktatora napustila svijet u prošloj godini. Dana 11. ožujka, u čeliji u Sheveningenu umro je "krvnik s Dedinja", Slobodan Milošević, a zanimljivo je da je u istom zatvoru, pet dana ranije, samoubojstvo izvršio nekadašnji čelnik SAO Srpske Krajine, Milan Babić.

U prosincu je u Čileu u 91. godini umro nekadašnji čileanski diktator Pinoče, a svoj život završio je u 66. godini i turkmenistanski diktator Saparmurat Niyazov, koji je narod ove azijske države ugnjetavao dulje od 20 godina.

Rat s gerilcima

U Iraku su se rasplamsali sektaški sukobi sunita i šita i pojačani napadi na snage SAD. Bivši predsjednik te zemlje, Sadam Husein, pred kraj godine u Bagdadu osuđen je na smrt.

Izraelska vojska povukla je 1. listopada sve vojnike iz južnog Libanona, čime je okončan rat s gerilcima Hezbollaha, a koji je počeo sredinom srpnja poslije otmice jednog izraelskog vojnika. U Libanon je tada poslano više od 10.000 izraelskih vojnika, u napadima je poginulo oko 1.200 Libanonaca i oko 150 izraelskih vojnika, dok je u napadima na pojas Gaze ubijeno oko 350 Palestinaca. Na siječanjskim palestinskim izborima prvi put je sudjelovao i pobijedio, radikalni palestinski pokret Hamas, čime su dodatno pogoršani odnosi s Izraelom.

Listopadski nuklearni test koji je, usprkos upozorenjima, izvela Sjeverna Koreja, izazvao je šok u svijetu i zabrinutost za opću sigurnost. Ujedinjeni narodi usvojili su financijske sankcije i zabranu uvoza oružja Sjevernoj Koreji.

Karikature zapalile svijet

Karikature proroka Muhameda, koje je danski list Jilands posten objavio rujna 2005, izazvale su, poslije reprinted u nekoliko listova u drugim europskim zemljama, pravi bijes u muslimanskom svijetu, osobito na Bliskom Istoku. Bilo je napada na Veleslanstva Danske, povlačenja veleposlanika Danske iz nekih zemalja, prijetnji terorističkim akcijama, zbog čega je više listova europskih zemalja također objavilo sporne karikature, braneci tako slobodu štampe. Muslimani smatraju da je svaka slika Muhameda blasfemična. U Sarajevu je zapaljena zastava na hrvatskom veleposlanstvu.

Bugarska i Rumunjska su na posljednjem samitu u 2006. godini dobili vizu za ulazak u Europsku uniju, što je službeno učinjeno 1. siječnja ove godine.

Ubojstvo ruske novinarkice Ane Politkovskaje i kasnije smrt trovanjem aktivnim plutonijumom bivšeg ruskog špijuna Aleksandra Litvinjenka, povezivani su s Kremlijom, jer su oboje bili oštri kritičari režima predsjednika Rusije Vladimira Putina. Smrt Litvi-njenka izazvala je paniku u Velikoj Britaniji pošto su tragovi radijacije nađeni na nekoliko lokacija u Londonu.

Kastro na samrti

Predsjednik Kube Fidel Kastro, koji vlada Kubom skoro pola stoljeća, je početkom kolovoza, zbog bolesti, privremeno prenio državničke ovlasti na mlađeg brata Raula. Kastro nije prisustvovao ni vojnoj paradi u Havani u povodu svog 80. rođendana, ni obilježavanju 50. obljetnice početka kubanske revolucije. Kastro se održao na vlasti usprkos višedesetljetnim naporima SAD da oslabi njegovu vlast sankcijama i direktnim pokušajem da se uz pomoć kubanskih izbjeglica zbaci sa vlasti 1961. godine u invaziji na Zaljev Svinja.

Konflikt u regionu Darfur u Sudanu, koji je od 2003. odnio 200.000 do 400.000 života, tijekom 2006. je prouzročio je veliki val izbjeglica koji su Ujedinjeni narodi nazvali najgorom humanitarnom krizom na svijetu. Uz više od dva milijuna lokalno raseljenih lica, više od 200.000 stanovnika Darfura izbjeglo je u Čad.

Vijeće sigurnosti UN je krajem prosinca izglasalo sankcije Iranu budući da Iran pristao prekinuti program za obogaćivanje urana niti nastaviti pregovore. Iran je na sve odgovorio da će se, ako zatreba, braniti svim oružjem, uključujući naftu.

Poslije skoro četiri desetljeća kampanje za nezavisnost Baskije, oblasti na sjeveru Španjolske, baskijska separatistička organizacija ETA proglasila je krajem ožujka prekid vatre. Od 1968. u sukobima ETA i španjolskih vlasti ubijeno je više od 800 ljudi. ETA je osnovana u vrijeme fašističkog režima generala Franciska Franka.

Pipremio: Miro Petrović

Milijuni vjernika s Papom

Tijekom 2006. godine, više od tri milijuna i 222 tisuće vjernika i hodočasnika sudjelovalo na javnim susretima s papom Benediktom XVI. u Vatikanu ili u ljetnoj rezidenciji u Castel Gandolfu, objavila je Prefektura Papinskoga doma.

Znanstvena otkrića

Svijet je obilježio 150. obljetnicu rođenja genijalnog izumitelja iz Smiljana kod Gospića, Nikole Tesle.

Neki znanstvenici tvrde da se topliji planet može okriviti za prirodne katastrofe kao što su bili divlji požari u zapadnom dijelu Sjedinjenih Država, širenje sušnih područja u Africi, te razorni tajfuni s ogromnim klizištima tla u Kini i na Filipinima, u kojima su živote izgubile tisuće ljudi. U međuvremenu, kompanija Chevron je objavila nalazak i do 15 milijardi barela nafte dva kilometra ispod Meksičkog zaljeva.

Tu su i otkrića druge vrste, iz daleke prošlosti. U veljači, je u Egiptu otkrivena tri tisuće godina stara grobnica, smještena u Dolini kraljeva. U rujnu, pak, znanstvenici su objavili nalaz kostura ranog pretka čovjeka od prije 3 milijuna godina. Znanstvenici su otkrili da je Grenland izgubio stotinu milijardi tona leda između 2003. i 2005.

U kolovozu, svjetska konferencija astronoma oduzela je Plutonu status planeta. NASA, međutim, ipak šalje letjelicu u istraživanje Plutona, koja će stići do bivšeg planeta 2015. godine.

Manje zračnih nesreća

Broj avionskih nesreća širom svijeta u 2006. godini bio je najmanji u 53 godine, čineći je jednom od najsigurnijih u povijesti avijacije. Ipak, prošle godine zabilježeno je 156 padova aviona, u kojima je poginulo 1.292 ljudi. Zračni promet u 2006. godini koristilo je 2,1 milijardi putnika.

Tsunami odnio 525 života

U tsunamy koji je pogodio indonežanski otok Javu poginulo je 525 osoba. Više od 5.600 ljudi napustilo je domove. Tsunami, poplavni val visok dva metra, izazvan je zemljotresom jačine 7,2 stupnjeva Rihterove skale, čiji je epicentar bio u dnu Indijskog oceana, 240 kilometara jugozapadno od Jave. Krajem 2004. od tsunamya na Indijskom oceanu poginulo je više od 230.000 osoba, od toga 170.000 u Indoneziji.

Na dan rođenja Martina Luthera Kinga

Počast za američkog borca protiv diskriminacije

Polaganjem cvijeća pored biste Martina Luthera Kinga u Tuzli, zamjenica američkog veleposlanika u BiH, Judith Cefkin, načelnik općine Tuzla, Jasmin Imamović i predsjedavajuća OV Tuzla, Nada Mladina 15. su siječnja obilježili dan rođenja ovog velikog zagovornika jednakopravnosti i oštrog kritičara rasne diskriminacije.

Martin Luther King je ubijen u atentatu izvršenom 1968. godine, dok je ohrabrio radnike gradske čistoće u Memphisu koji su bili u štrajku, ali iza njega su ostali snažni govori mira i ljubavi koji su direktno utjecali na promjenu američkih zakona i povijesti.

Medu najjačim govorima, koji su postali poznati u svijetu, je govor "I have a dream...", koji je Martin Luther King održao u kolovozu 1963. godine pred oko 250.000 zagovornika građanskog prava. Osim toga, njegovo pismo iz Birmingenskog zatvora, također je obišlo svijet. U njemu King navodi:

"Nadajmo se da će se crni oblaci rasnih predrasuda uskoro razići i da će se sa naših strahom preplavljenih zajednica, podići gusta magla nespo-razama i da će u nekom, ne tako dalekom sutra zasjati zvijezde ljubavi i bratstva u svojoj iskričavoj ljepoti".

Zamjenica američkog veleposlanika u BiH, Judith Cefkin je podsjetila da je Luther King, kao sljedbenik filozofije i principa nenasilja, a koji se pripisuju Mahatma Gandiju, pretrpio javna poniženja i hapšenja, ali ga ni ona nisu zaustavila na putu borbe protiv rasne diskriminacije.

"Martin Luther King je najzaslužniji što su Amerikanci odlučili okončati rasnu segregaciju koja je postojala na Jugu i drugim dijelovima Amerike i jedan je od inicijatora zakonskog utemeljenja građanskih prava s ciljem okončanja rasne nejednakosti u SAD-u. Kao što ne postoji društvo koje je u potpunosti pravedno, tako ne postoji društvo koje ne uči na primjeru Kinga" istaknula je Cefkin.

Načelnik općine Tuzle, Jasmin Imamović je istaknuo da je Tuzla sačuvala multikulturalnost i toleranciju različitosti, što je, upravo, zagovarao Martin Luther King.

"Ovo danas nije samo odavanje počasti misionaru ljubavi, već i odavanje zahvalnosti narodu SAD-a, koji je nesebično zaustavio rat u BiH" poručio je načelnik općine Tuzla, Jasmin Imamović.

Tekst i foto: J. Šarac

TVORNICA VODE

- POVIJESNI DOGAĐAJ ZA TUZLU

U Tuzli će ostati upamćen 18. prosinac 2006. godine kao dan kada su prestale svakodneve redukcije u opskrbi grada pitkom vodom. Puštanjem prvih 200 litara vode u sekundi iz Tvornice u Ceriku, načelnik Općine Tuzla Jasmin Imamović i tehnički direktor Vodovoda Sead Džambić označili su kraj redukcijama s kojima su građani Tuzle, dva puta tijekom jednog dana, živjeli već 40 godina zbog čega je većina Tuzlaka ovaj događaj okarakterizirala kao povijesni. Svakako, dosadašnje "sušno" razdoblje svi Tuzlaci su okarakterizirali kao prošlost, a sam načelnik Imamović prigodom svečanosti puštanja u rad tvornice je kazao: "Došao je trenutak da se naš san ostvario i ja se zapravo osjećam kao da me netko iznenada probudio. Osjećam se jako neobično jer je ostvaren jedan veliki cilj od kojeg moji suradnici i ja, ali i građani Tuzle nismo htjeli odustati".

U novoizgrađenu tvornicu koja je priključena na sustav vodoopskrbe Tuzle, voda se cijevima doprema iz akumulacije jezera Modrac, a puštanjem u rad Tvornice pitke vode sustavno će biti riješeno pitanje pitke vode, ne samo Tuzle već i nekoliko okolnih općina.

Puštanjem je prethodio probni period od tri mjeseca u kome su vršene pripreme radnje i

studiozno ispitivanje cjelokupnog projekta koji je za tuzlanske stručnjake bio novina. Glavni kreditni investitor i izvođač radova na ovom objektu vrijednom 13,5 milijuna maraka bila je mađarska kompanija Zenon System. Prvi razgovori o ovoj investiciji počeli su 1999, a izvođenje radova 1. travnja 2006. Kreditni jamac za 5,8 milijuna eura je država BiH, odnosno Vijeće ministara, a dužnik JKP Vodovod i kanalizacija Tuzla.

Dugogodišnji san je dosanjan, Tuzlaci su dobili vodu! Dok su mnogi na samom početku bili pesimistični i na neki način osjećali da projekt neće imati uspjeha. Zahvaljujući optimizmu, ali i upornosti i iscrpnom radu najzaslužnijih aktera, predstavnika tuzlanskog Vodovoda i Općine Tuzla dokazano je da iza rada uvijek dođu i rezultati.

No, ovaj veliki povijesni događaj do kraja ove ili početkom naredne godine mogao bi pasti u sjenu ukoliko bi se obistinile nove najave, odnosno planovi načelnika Imamovića. Dakako riječ je o rješavanju još jednog dugogodišnjeg problema s kojim se Tuzla susreće - zaustavljanje stogodišnjeg problema tonjenja grada zbog nekontrolirane eksploatacije slane vode.

Ankica Stjepić-Časčić

PRIJEM ZA PREDSTAVNIKE MEDIJA

Načelnik Općine Tuzla, g. Jasmin Imamović je u srijedu, 27. prosinca 2006. godine upriličio Novogodišnji prijem za novinare i predstavnike medija grada Tuzle.

Načelnik pozvao na nastavak suradnje.

Tem je prigodom načelnik Imamović u kratkim crtama spomenuo sve najvažnije projekte realizirane tijekom 2006. godine te prisutne upoznao s programom rada i djelovanja u sljedećoj 2007. godini. Načelnik se također svim novinarima zahvalio što su putem svojih medijskih kuća pratili njegov i rad Općinskoga vijeća te o tome informirali tuzlansku javnost. Svim vjernicima čestitao je predstojeće blag dane, a svima zazelio sretnu i uspješnu Novu godinu.

Prijemu u zgradi Općine Tuzla nazočilo je pedesetak novinara i predstavnika svih sredstava informiranja koja djeluju na prostoru grada Tuzle.

I. K.

Ustanova koja školuje kadar budućnosti

Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli obilježio je 30. godišnjicu postojanja, a na svečanoj akademiji organiziranoj 27. prosinca, uručene su povelje najzaslužnijima za osnivanje i razvoj ove visokoškolske ustanove.

Dekan Medicinskoga fakulteta Tuzla, prof. dr. Farid Ljuca podsjetio je da su pripreme za

jedan od najpametnijih poteza, jer dana s imamo jedan od najboljih medicinskih fakulteta i jedan od najboljih kliničkih centara. Sjećamo se otpora osnivanju Medicinskoga fakulteta u to vrijeme i u tome je zasluga svih koji su danas dobili povelje" istaknuo je načelnik općine Tuzla, Jasmin Imamović.

Suradnja između bivšeg regionalnog medicinskog centra "Dr. Mustafa Mujbegović", koji je prerastao u Univerzitetsko klinički centar Tuzla i Medicinskoga fakulteta Tuzla također je bila jako važna za stjecanje ugleda, kakav danas ima ovaj fakultet. "Nemoguće je povući granicu gdje jedno počinje, a drugo završava. Upravo ta simbioza te dvije institucije

je urodila da tadašnji Regionalni medicinski centar razvio Medicinski fakultet, a kasnije je fakultet bio zamajac koji je produkcijom kadrova, koji su se zapošljavali u medicinskom centru, doveo je do toga da mi danas govorimo o suvremenoj zdravstvenoj ustanovi u kojoj više tajni kada je u pitanju suvremena medicina, a na Medicinskom fakultetu nema više tajni kada je u pitanju nauka" istakao je dr. Nedret Mujkanović, direktor UKC Tuzla.

Danas se na Medicinskom fakultetu u Tuzli, na kojem je angažiran 81 nastavnik i 40 suradnika, dodiplomski studij organizira u dva smjera - opći smjer za stjecanje stručnog zvanja "doktor medicine" i smjer "Visoka zdravstvena škola" za stjecanje stručnog zvanja "diplomirana medicinska sestra-tehničar". Ovaj Fakultet je do sada upisalo 6.994 studenta, a do listopada 2006. godine 1.774 studenta je završilo studij, dok je 210 postdiplomata magistriralo, a 121 kandidat je doktorirao.

J. Šarac

osnivanje Fakulteta počele 1975. godine uz angažiranje više ljudi, a među najzaslužnije spada prof. dr. Ibro Pašić i Juraj Novosel.

Prva godina studija počela je s profesorima i asistentima Tehnološkog fakulteta u Tuzli (prof. dr. Bogdan Staničić, prof. dr. Oleg Ščedrov, docent dr. Stanko Blatnik, asistenti Božo Banjanin i Svetislav Lazarov), te s profesorima i asistentima Anatomije Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na čelu s prof. dr. Jelenom Krmpošić Nemanić, što je bio preduvjet za osnivanje Medicinskoga fakulteta u Tuzli. Angažirani su i profesori iz Sarajeva akad. prof. dr. Jakov Gaon i prof. dr. Tvrтко Švob. Osnovane su katedre: za Anatomiju, Medicinsku kemiju, Medicinsku biologiju, Biokemiju i Medicinsku fiziku.

Postdiplomski studij utemeljen je 1978. godine, u prvom redu, radi školovanja vlastitoga kadra, a za brži razvoj Fakulteta.

Dekan Ljuca je podsjetio da je Tehnološki fakultet ustupio dio svog prostora kadrove i opremu, kako bi se omogućio rad Medicinskom fakultetu, na koji se u školskoj 1976./77. godini upisao 251 student, a veliku potporu dala je Općina Tuzla.

"U to vrijeme govorilo se što će Medicinski fakultet u Tuzli, a vrijeme je pokazalo da je to

Dekan prof. dr. Farid Ljuca predaje Povelju Juraju Novoselu

Povelje

Prigodom obilježavanja 30. obljetnice Medicinskoga fakulteta, povelje su dobili prvi dekan fakulteta, dr. Ibro Pašić (posthumno), te dr. Husein Sušić (posthumno), dr. Ljubo Radić (posthumno), dr. Abdulah Smajić, dr. Božina Radević, dr. Ahmet Halilbašić, dr. Husref Tahirović, dr. Osman Sinanović, dr. Kasim Muminhodžić, dr. Miroslav Oprić, Juraj Novosel, dr. Savo Šibalić te institucije koje su podržavale razvoj ove ustanove, Univerzitetsko klinički centar Tuzla, Univerzitet u Tuzli, Medicinski fakultet Sarajevo, Općina Tuzla i Vlada TK.

MEDICINSKI FAKULTET U TUZLI PRIPREME I OSNIVANJE

Medicinski fakultet u Tuzli osnovan je 1976. godine Odlukom Skupštine Općine Tuzla, na temelju odredbi Zakona o visokom školstvu Bosne i Hercegovine.

Nakon ocjene o ispunjavanju uvjeta prema odredbama Zakona o visokom školstvu, Republički sekretarijat za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu donio je Rješenje, kojim je dana suglasnost za početak rada Medicinskoga fakulteta u Tuzli.

Redovna nastava je počela školske 1976/77. godine s 251 upisanim studentom.

Prostorije za rad Fakulteta osigurane su u vlastitom objektu, u zgradi Tehnološkog fakulteta, kao i u Regionalnom medicinskom centru u Tuzli.

Nastavni kadar za prvu godinu studija bio je na vrijeme osiguran. S Tehnološkog fakulteta su prešli: prof. dr. Bogdan Staničić, prof. dr. Oleg Ščedrov, te asistenti Božo Banjanin i Svetislav Lazarov, a izabran je i prvi asistent dr. Ljubomir Dragnić.

Sigurno je, da je značajnu pomoć pružio Zavod za anatomiju Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Angažirani su redovni profesori: dr. Jelena Krmpotić-Nemanić, dr. Predrag Keros, dr. Vidko Rudež i dr. Vasilije Nikolić; docent - dr. Ivica Kostović, te asistenti: dr. Ranka Štem-Padovan, dr. Ivan Vinter, dr. Slobodan Vukičević, dr. Mirjana Ivančić-Košuta i dr. Aluž Gashi.

Iz Sarajeva su došli redovni profesori: akad. dr. Jakov Gaon i dr. Tvrтко Švob, viši predavač: Zvonimir Petrović, te docenti: dr. Adelaida Turčić

i dr. Zlatko Puvačić, asistent mr. Avdo Sofradžija.

S tehnološkog fakulteta bili su angažirani: docent dr. Stanko Blatnik i asistenti: Bahrudin Hadžihalilović, Branka Jakšić, Emina Jahić, Ivan Javni i Vladimir Karanović.

Predsjednik Privremenog savjeta Fakulteta bio je mr. Jozo Budimir, v.d. dekan dr. Ibro Pašić i v.d. tajnik Juraj Novosel.

Pripreme za osnivanje Fakulteta su počele 1975. godine a uvjeti za rad na pripremama osigurani su u prostorijama Općine Tuzla, kao i u Regionalnom medicinskom centru. Tu svakako treba istaknuti angažiranje predsjednika Općine Urfeta Vejzagića i predsjednika Izvršnog odbora Predraga Jovanovića. Općina je osigurala i materijalna sredstva za početak rada i nastave na prvoj godini Fakulteta, angažiran je bio veći broj ljudi u Općini, Regionalnom medicinskom centru (dr. Dušan Tešanović i drugi), s Tehnološkog fakulteta, kao i posebno angažirani ljudi koji su radili na pripremama za osnivanje Fakulteta.

Oprema je već na početku bila na toj razini da je osigurala suvremenu edukaciju studenata i znanstveno-istraživački rad. Osigurana su i sredstva za dalju nabavku opreme.

Velike zasluge za osnivanje Fakulteta svakako pripadaju prof. dr. Ibro Pašiću. Njegovo zalaganje da se ostvari ideja o formiranju ovoga Fakulteta u sjeveroistočnoj Bosni, u kojoj se najviše osjećala potreba za liječnicima i briga da narod dobije zdravstvenu zaštitu i liječenje, da se ljudima produži životni vijek, nisu imali

cijene. Bilo je mnogo prepreka, zavisti, sebičnosti, ali zahvaljujući ovom stručnom, upornom i vrijednom čovjeku, uz suradnike s kojima je dr. Ibro Pašić radio na realizaciji te ideje, kao i zalaganje i razumijevanje društvene zajednice, javili su se ubrzo plodovi takvog rada i Medicinski fakultet u Tuzli je osnovan.

Fakultet je osnovan, a što dalje: briga za kadrove i školovanje vlastitoga kadra, angažiranje vrhunskih kadrova s drugih medicinskih fakulteta (Zagreb, Beograd, Ljubljana, Sarajevo i dr.), sve je to uspješno završeno.

Poseban značaj imala je Komisija matičara, sastavljena od značajnih profesora: Ljubljane, Sarajeva, Zagreba i Beograda. Tu treba istaknuti angažiranje akademika prof. dr. Jakova Gaona iz Sarajeva i akademika prof. dr. Tihomila Markovića iz Tuzle.

Najveće zasluge za osnivanje Fakulteta pripadaju: Općini Tuzla, Regionalnom medicinskom centru Tuzla, Tehnološkom fakultetu u Tuzli, Zavodu za anatomiju Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu - posebno prof. dr. Jeli Krmpotić-Nemanić.

Nekada izbjegavamo reći i o drugim ljudima koji su dali svoj puni doprinos u priprema na osnivanju Fakulteta. Treba ipak spomenuti Juraja Novosela, koji je bio savjetnik u Općini Tuzla i radio je od jeseni 1975. na pripremapisanja i uređivanja prvepublikacije Fakulteta, organiziranju sekretarijata Fakulteta kao i na svim poslovima vezanim za početak rada školske 1976/77. godine.

G. J.

U Maloj galeriji sv. Ante u Sarajevu počeo ovogodišnji Likovni Annale

U organizaciji Likovne udruge Hrvatskog kulturnog društva Napredak, 19. prosinca 2006. u Maloj galeriji sv. Ante na Bistrici otvoren je ovogodišnji, dvanaesti po redu, Likovni Annale na kojem sudjeluje ukupno 46 autora iz raznih krajeva Bosne i Hercegovine, a predstavljeno je 56 radova u raznim tehnikama.

Domaćin galerije i član Napretkove Udruge fra Perica Vidić podsjetio je kako je izložba postavljena u blagdansko vrijeme kao i svake godine. Fra Perica je ovu prigodu iskoristio kako bi svima čestitao predstojeće blagdane, te je poželio da svi zajedno i u miru dočekaju Novu godinu.

Izložbu je otvorio predsjednik Hrvatskog kulturnog društva Napredak prof. dr. Franjo Topić. "Zahvaljujem fra Perici Vidiću na ponudnom pratoru i svim umjetnicima Likovne udruge koji će dio novaca od prodanih radova izdvojiti za Napretkov fond za stipendiranje đaka i studenata Ivo Andrić - Vladimir Prelog, jer je stipendiranje jedna od najvažnijih zadaća Napretka. Ako neće biti mladih i sposobnih ljudi ništa drugo nam nije ni potrebno", kazao je Topić.

Vanja Gavran

U Krvom OGLEDALU

VITALNI HRVATSKI INTERESI I FRATARSKA DOBROTA

Gospodin Tomo VIDOVIĆ, jedini Hrvat u Skupštini Tuzlanskog kantona i njen dopredsjednik, početkom se siječnja 2007. godine pozvao na zaštitu vitalnih nacionalnih interesa, a radi nepostizanja dogovora o izboru predsjedavajućeg ovog zakonodavnog tijela, s aktualnim predsjednikom gospodinom Amirom FAZLIĆEM. Na strani zastupnika Vidovića su i zastupnici bošnjačke nacionalnosti iz SDP-a, a o ovom stranačko-političkom i međunarodnom sporu, ako je spor, nisu se blagovremeno oglasili prvaci hrvatskih stranka niti druga. U ovom slučaju suviše je postavljati pitanje zašto šute, jer je to jasno samo po sebi. Nema ih u toj političkoj igri i ne brinu ni najmanju brigu o tome.

Gostujući u programu Televizije Tuzlanskog kantona, gospodin Juraj NOVOSEL, glavni i odgovorni urednik HRVATSKOGA GLASNIKA i tajnik Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" Tuzla izjavio je kako će Božić proslaviti sam samcijat u svojem domu.

Tu izjavu su čuli neki od fratara koji služuju u župama Općine Tuzla i prije okončanja njegova gostovanja bili su ispred zgrade RTV TK i odvezli ga sa sobom, na dopuštajući mu samovanje.

Samozatjni Juraj nije mi želio otkriti kod kojeg je fratra i u kojoj katoličkoj župi proslavio Božić, ali nije krio zadovoljstvo radi ukazane fratarske pozornosti i dobrote.

Uspješni poduzetnik Šimo GRABOVIČKIĆ, iz tuzlanskoga sela Crno Blato, gradi gospodarski objekt, autosalon, pored benzinske crpke u tuzlanskom prigradskom naselju Šićki Brod.

Na građevini je vidno istaknut naziv investitora "Koncesija GRABOVIČKIĆ", što je i svojevrsna besplatna reklama. Čini mi se kako bi mu još bolja i profitabilnija promidžba bila postavljanje i marke auta "Renault", koje Grabovičić prodaje.

Zašto to nije uradio to samo on zna!

Za ispisivanje ove kolumne dobivam čestitke, ali i kritike. Na čestitkama se zahvaljujem, kao i na kritikama.

Sve kritike koje mogu primijeniti u ispisivanju to i činim, a čitatelje, sklone kritici, koji imaju dovoljno volje, strpljenja i upornosti molim da napisane zamjerke upute na adresu Glasnika i sigurno će biti izvršene u naredno ogledalo.

U knjizi "POLITIČKE STRANKE - STRATEGIJA USPJEHA", objavljenoj još 1999. godine, autor Ekrem AVDIĆ je, između ostaloga, napisao: "Vode stranke i organizatori ne mogu se poigravati s centralnom važnošću pojedinca-člana stranke".

Lijepo je to popularni Ekica napisao, ali ga ni iz jedne stranke nisu (po)slušali, ako su ovu publikaciju uopće i pročitali.

Nedavno me prijatelj iz Lipnice pitao je li mi poznata izvorna pučka pjesma: "Selo Dokanj, Lipnica i Breške// To je lola obišao pješke; te jesam li ta naselja obilazio u momačko doba.

Pjesma mi je odavna poznata, ali u najžešće razdoblje svojega momkovanja obilazio sam neke druge lokacije.

Nemam ništa protiv da grešku popravim i ova naselja počnem obilaziti u zrelim godinama, ali po specijalnim pozivima. Iz pouzdanih i provjerenih izvora sam saznao kako bi mi se rado pridružio i gospodin Zvonko BOSANKIĆ, tajnik Društva "Hrvatski dom" Tuzla.

U trinaestom broju PROSVJETINE POSLANICE, časopisa za prosvjetu, nauku, kulturu, umjetnost, publicistiku..., što dva puta godišnje izlazi u nakladi Srpskog prosvjetnog i kulturnog društva "Prosvjeta" Tuzla, protojerej Srpske pravoslavne crkve u Tuzli Niko TOŠIĆ, napisao je kvalitetan tekst, a može se reći i analitičko-kritičku studiju, pod naslovom Mit o bogumilima i "Bosanska crkva".

Na samom kraju priloga gospodin Tošić je zaključio: "Poznato je da istoriju pišu pobjednici, a kod nas se danas istorija piše da bi se pobijedilo".

Slažem se s protom Tošićem, a iz ove poruke bi svi pismeni trebali izvući pouku pa pisati i kada im pisanje nije zanat, jer nikada se ne zna kada, kako i gdje će se pronaći povijesna pouka, poruka i istina.

Kada sam kod i oko PROSVJETINE POSLANICE, za oči i naočare zapela mi je i poruka iz impresuma, koja glasi: *Rukopisi se ne vraćaju.*

P(ri)zivam glavnog i odgovornog urednika ovoga časopisa publicista i svog učitelja u novinarstvu Vitomira PAVLOVIĆA, za odgovor, a što je s honorarima za suradnike.

U razgovoru što je objavljen u prošlom, prosinacskom, a može se reći i Božićnom broju HRVATSKOGA GLASNIKA fra Zdravko ANDIĆ, gvardijan Franjevačkog samostana u Tuzli kazao je između ostaloga: "Za iskren dijalog i suradnju s drugima i drugačijima potrebno je više od pukog susretanja".

Dobra je i mudra ova poruka fra Zdravka, ali se bojim kako će je rijetki prihvatiti i u praksi provoditi. Sasvim je sigurno kako ima i onih koji to nisu pročitali pa je zato ponavljam u ovom prilogu bez ikakvoga iskrivljivanja. Tim prije i tim više što sve međuljudske odnose treba njegovati kao najosjetljiviju biljku.

Predsjednik Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" dr. Franjo TOPIĆ, uputio je otvoreno pismo hrvatskim dužnosnicima, u organima vlasti države i Federacije BiH, kritizirajući ih što se ne odazivaju prijemima koje organizira "Napredak".

Slično njima ponašaju se i pojedini dužnosnici hrvatske nacionalnosti u Općini Tuzla i Tuzlanskom kantonu, a spram akcija HKD "Napredak" i Društva "Hrvatski dom" Tuzla.

Gospodarska komora Sarajeva i Općina Trnovo potpisali su sporazum o suradnji i zaključili kako razvoj poduzetništva treba bazirati na stočarstvu.

Slična orijentacija mogla bi biti i u većini općina Tuzlanskoga kantona, ali i u političkim vodama, jer i u njima ima čobana i stoke, s rogovima i bez rogova.

Jedna od kritika koje sam dobio u svezi s krivim ogledalom odnosi se i na to što u ovoj kolumni nemam gospodarstva i gospodarstvenika, osobito hrvatske nacionalnosti, jer imamo zaslužnih i uspješnih.

Ne bježim od toga, ali bi potezi morali biti obostrani i gospodarstvenici bi trebali potrošiti neku markicu za promidžbu na stranicama ove novine. Koliko su izdašni i škrti najbolje je vidljivo u prošlom broju Glasnika sa čestitkama za Božić i Novu godinu.

P.S. Tijekom prošle godine, a i ranije, mnogim gospodarstvenicima je nudeno i simbolično financijsko pokroviteljstvo krivog ogledala, ali nije stigao niti jedan odgovor - ni pozitivan ni negativan, a šutnja je prevedena kao odbijanje.

Suradnik HRVATSKOGA GLASNIKA Mladen BOSANKIĆ sa svojih dvadeset i nešto godina logički je revolucionarno raspoložen, za razliku od opravdano konzervativnog mu čaće Zvonka. Unatoč mladalačko-revolucionarnom zanosu nije zagovornik političkih revolucija, jer je svjestan da svaka politička i društvena revolucija sa sobom nosi prolijevanje krvi. No, ne miri se ni sa, gotovo okamenjenim, političkim stanjem u BiH i zagovara radikalnu političku evoluciju. Od autora ovih redaka ima svaku vrstu potpore i ako treba aktivno sudjelovanje.

Krivo (o)gledao: Nikola J. IVANOVIĆ

U SARAJEVU JE ODRŽAN

NAPRETKOV SVEČANI BOŽIĆNI KONCERT

U prepunoj dvorani Narodnoga pozorišta u Sarajevu 20. prosinca 2006. održan je Napretkov svečani božićni koncert, koji već tradicionalno organizira HKD Napredak. Izvršna interpretacija arija i božićnih pjesama, božićni ugođaj, mnoštvo ljudi dobre volje i visokih dužnosnika sa svih razina vlasti Bosne i Hercegovine.

Pod ravnanjem maestra Julija Marića i uz Orkestar Sarajevske filharmonije na koncertu su nastupili: Ivana Kladarin, Antonela Malis-Hodžić, Tvrtko Stipić, Vinko Coce i Dario Teskera.

Koncert je započet izvedbom širom poznate skladbe Zvončić, a potom su na binu dolazili solisti.

Dario Teskera na trubi je veličanstveno izveo Haydnov *Koncert za trubu i orkestra u Es-duru*. On inače trenutno svira u orkestru Hrvatske radio televizije gdje je često i solist.

Ivana Kladarin, inače Napretkova stipendistica svojim je glasom pokazala u pravom smislu riječi što znači biti izvrstan sopran. Publika je njezine izvedbe arije *Donna Anne Crudele*, a *no mio bene* iz Mozartove opere *Don Giovanni*, arije Gilde *Caro nome* iz Verdijave opere *Rigoletto* nagradila dugotrajnim pljeskom.

Sopranistice Antonela Malis-Hodžić ovo je bio prvi nastup pred sarajevskom publikom. Ona je izvela ariju *Floramy Daleko me biser mora* iz nadasve poznate Tijardovićeve *Male Floramy*, a s Ivanom Kladarin zablistala je otpjevavši popularni duet *Dome epais le jasmine* iz Delibesovog *Lakmea*.

Tenoru Tvrtku Stipiću ovo pak nije prvo gostovanje u Sarajevu. On je čest dionik u mnogim operama koje se izvode u kazališnoj kući na

Miljacki. Na Božićnom koncertu otpjevao je dvije arije. Iz Donizettijeve opere *Ljubavni napitak* pjevao je ariju *Nemorina Una furtiva lagrima* te iz Leháeve *Zemlje smiješka Dein ist mein ganzes Herz*.

Nakon izvođenja arija u drugom dijelu programa dvoranom su milozvučno odzvajale note tradicionalnih božićnih pjesama. Pjesmu *Adeste fidelis - Pristupite vjerni* izveo je Tvrtko Stipić, a pučku pjesmu *Klanjam Ti se Kraljiću* izvela je Ivana Kladarin. Antonela Malis - Hodžić otpjevala je *Veselje ti navješćujem*, a potom je na scenu izašao i poznati trogirski tenor Vinko Coce koji je izveo pučku pjesmu *U sve vrijeme godišta*, a potom Berinov *White Christams - Bijeli Božić* koji je zbog cijelog aranžmana i melodije još više uljepšao ugođaj u dvorani.

Na koncu su svi izvođači, kako je i običaj, zajedno zapjevali svjetski poznatu pjesmu *Tiha noć*.

Na koncertu su između ostalih nazočili članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine Željko Komšić i dr. Haris Silajdžić, generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. dr. Mato Zovkić, gradonačelnica Grada Sarajeva Semih Borovac, američki veleposlanik Douglas McElhanej, švedski veleposlanik Lars Erik Wingren i mnogi drugi, a domaćin im je bio predsjednik Napretka prof. dr. Franjo Topić.

Sav prihod od koncerta namijenjen je Napretkovom fondu za stipendiranje Ivo Andrić - Vladimir Prelog.

Vanja Gavran

BOŽIĆNI KONCERT

EUROPSKI MAJSTORI ORGULJA BACH, MENDELSSOHN, MORANDI, BOVET, DUBOIS, WIDOR EDMUND ANDLER BORIĆ, ORGULJE

U četvrtak, 21. prosinca 2006. u Crkvi sv. Petra, održan je Božićni koncert u organizaciji HKD Napredak Zagreb.

EDMUND ANDLER-BORIĆ, orguljaš

Danas jedan od vodećih mladih koncertnih orguljaša u Hrvatskoj, ali i van nje redovito prisutan na europskoj orguljaškoj sceni.

Roden u Zadru gdje je završio jezičnu gimnaziju i srednju glazbenu školu Blagoje Bersa. Na Muzičkoj akademiji u Zagrebu diplomirao je klavir u klasi prof. Ide Gamulin, orgulje u klasi prof. Ljerkice Očić, te magistrirao orgulje u klasi prof. Marije Penzara. Na 2 hrvatskom natjecanju mladih orguljaša Franjo Dugan 1999. godine bio je apsolutni pobjednik. Zahvaljujući izvrsnoj tehnici i muzikalnosti istaknuo se interpretirajući virtuozne skladbe romantizma i suvremenih skladatelja i ostvario zapažene kritike. Do sada je održao nekoliko stotina koncerata kao solist orguljaš i komorni glazbenik u čitavoj Hrvatskoj, te u Sloveniji, Njemačkoj, Austriji, Češkoj republici, Nizozemskoj, Slovačkoj, Italiji i Bosni i Hercegovini.

Gostovao je u sklopu mnogih festivala: Varaždinske barokne večeri, ciklus Orgulje-Heferer, orgulje ljubljanske katedrale, Požeške orguljaške večeri, Hvarske ljetne priredbe, Zagrebačke ljetne večeri, Orguljski tjedni u Njemačkoj, Sarajevska zima, Dani hrvatske kulture u Banja Luci, Međunarodni orguljaški festivali u Slovačkoj, ... Član je napretkovog glazbenog ansambla Milka Trnina, ansambla Erato i HDGU-a.

Usavršavao se u majstorskim klasama orguljaške interpretacije u klasi češkog orguljaša Jaroslava Tume, nizozemskog Pietera van Dijka i francuskog Daniela Rotha. Suraduje sa Koncertnom direkcijom Zagreb, dugogodišnji je član HKD Napredak u Zagrebu i aktivni je član Napretkovog glazbenog ansambla "Milka Trnina" s kojim je često nastupao u Hrvatskoj i izvan nje.

Aktivni je član Saveza Nijemaca i Austrijanaca - centrala Osijek.

Betlehemska štalica u Drijenči

Ovog je Božića u župi Drijenča župnik fra Marko Antić pripremio žive jaslce. Iako je to običaj na mnogim župama ne samo diljem Bosne i Hercegovine, nego i svugdje u svijetu gdje ima kršćana, ipak je to za župu Drijenča poseban događaj budući da se ne pamti kada je tu takvo nešto organizirano. "Žive jaslce" - to mnoge potiče na razmišljanje. Što nama kršćanima uopće znače božićne jaslce, betlehemska štala? Odakle potječe taj običaj pravljenja i prikazivanja jaslca bilo živih bilo neživih? Što označavaju likovi Isusa, Marije i Josipa, pastira, trojice kraljeva, vola i magarca?

Božić i jaslce su tijesno povezani. Kad mislimo na Božić mislimo odmah i na jaslce. Luka u svom izvještaju triput spominje jaslce. Marija "porodi sina svoga, prvorođenca, povi ga i položi u jaslce." (Lk 2, 7) Anđeo pastirima daje raspoznajni znak: "Naci ćete novorođenče povijeno, gdje leži u jaslama." (2, 12). Pastiri pohićeše i pro-nadoše Mariju, Josipa i novorođenče gdje leži u jaslama" (2, 16). "Jaslce" nam govore da se radi o štali. Predaja od apostolskih vremena govori o špilji. Bila je to jedna od brojnih prirodnih špilja koje se i danas vide u blizini Betlehema, a služila je kao štala. Tu su se sklonili Marija i Josip očekujući rođenje Djeteta. Josip i Marija su se, naime, zaputili u Betlehem zbog popisa pučanstva koje je naredio tadašnji rimski car August, a "svi su išli, svatko u svoj grad, da se upisuju" (Lk 1, 2). "Tako i Josip, jer bijaše iz Davidova doma i plemena, uzide iz Galileje, iz grada Nazareta, u Judeju, u Davidov grad zvani Betlehem da se upiše sa svojom ženom Marijom koja bijaše trudna. Dok su tamo bili, njoj dode vrijeme porođaja" (Lk 1, 4-6), a budući da "nisu imali mjesta u svratištu", Marija i Josip Dijete Isusa polože u jaslce.

Početak drugog tisućljeća počeli su se kršćani više zanimati za Isusovo rođenje i njegovo djetinjstvo. Bio je to pobožni trend vremenom

na. Prvi koji se dosjetio prikazati žive jaslce bio je sveti Franjo iz Asiza. On je 1223. u Grecciu za Božić napravio prve žive jaslce. Htio je time svojim suvremenim na što opipljiviji i konkretniji način pokazati kolika je ljubav Božja: Bog je poradi našeg spasenja postao jedan od nas. Od tada pa nadalje jaslce su nešto bez čega se Božić ne može ni zamisliti. U 13. stoljeću se već pokazuju "klasične" jaslce. Osobito su u 15. st. isusovci bili zaslužni za propagiranje božićnih jaslca. Na Tridentskom saboru sam je papa pozvao na širenje običaja pravljenja jaslca za Božić jer se divio sposobnosti jaslca da na jednostavan i svima dostupan način prikažu najveće istine kršćanske vjere.

Jaslce su veliko pastoralno sredstvo. One su u srednjem vijeku bile neka vrsta Biblije za siromašne. Bilo je, naime, u to doba mnogo nepismenih ljudi, a pomoću jaslca i oni su mogli shvaćati otajstva vjere. I doista ništa o kršćanskoj vjeri ne govori tako "rječito", tako slikovito i stvarno kao upriličenje betlehemske štalice. Gledajući Mariju i Josipa vidimo da Bog traži ljude i njihovu suradnju kako bi izveo djelo spasenja. Dijete Isus nam očituje da se pred Bogom ne moramo plašiti jer on nije neki strašni Bog, nego Bog koji nas neizmerno ljubi. Vol simbolizira židovski narod usp. Izajijino proroštvo: "Vol poznaje svoga vlasnika, a magarac jaslce svoga gospodara. Izrael ne poznaje, narod moj ne razumije." (Iz 1, 3). I židovi i pogani hodili su o nerazumnosti pred Bogom sve dok se nije pojavio sam Krist. Ima jaslca i s vukom, panterom, lavom, medvjedom, kao ostvarenje Izajijina proroštva: "Vuk će bivati s janjetom, ris ležati s kozličem, tele i lav zajedno će pasti, a djeteta njih će voditi. Krava i medvjedica zajedno će pasti!" (Iz 11, 6-7)

Tri kralja, odnosno mudraci s Istoka nagoviješteni su već u Izajijino proroštvo: "Mnoštvo

deva prekrit će te, jednogrbe deve iz Midjana i Efe. Svi će iz Šebe doći donoseći zlato i tamjan i hvale Jahvi pjevajući!" (Iz 60, 6) A Psalm 72, 10 govori: "Kraljevi Taršiša i otoka nosit će dare, vladari Arabije i Sabe danak donositi." Prema trima darovima predaja govori da su bila tri kralja. Prikazani su kao predstavnici triju čovjekovih životnih dobi i kao zastupnici triju rasa (prema trojici Noinih sinova - Šem, Ham i Jafet. Već od četvrtog stoljeća poznamo im i imena: Gašpar - mladić (predstavnik Azije); Melchior - starac s dugom bradom (predstavnik Europe); Baltazar - muž s punom bradom, crnac (predstavnik Afrike). Uz jaslce se pojavljuju i nove životinje, bogato ukrašene: deve, konj i slon. Nad jaslacima blista zvijezda mudraca, i anđeo Gospodnji koji naviješta najdublji smisao Božića: "Slava Bogu na visini, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!" Pozadina jaslca je redovito skicirani Betlehem, katkad i Jeruzalem u daljini. Ali tu su i krajolici prostora i vremena u kojem se živi. Uz jaslce se u 18. stoljeću pojavljuje i bor, simbol života, što je Krist. Upriličenje betlehemske jaslce postalo je s vremenom pravom pravcatom umjetnošću, koja se osobito razvila u Napulju gdje postoji vrlo značajna kolekcija jaslca. Jedna od najmonumentalnijih jaslca koje su sačuvane do danas nalazi se u bazilici svetoga Stjepana u Bologni.

I na kraju što reći? Tradicija pravljenja umjetnih jaslca i tradicija prikazivanja živih jaslca vrlo je lijepa i dobra stvar, ali ostaje uvijek bitno ono, toliko ponavljano od Srednjeg vijeka: "Da se Isus i tisuću puta rodi, ako se ne rodi u tebi, za tebe je sve propalo."

Fra Pavao Filipović

te noći Betlehemske
zadržtali su kraljevi i knezovi ovog svijeta

jer rodio se Nasljednik
baštinik svega

Kralj života
Kralj mira

te noći Betlehemske
rodio se
čovjek

A. M.

BOŽIČNI BLIJESAK

Božić je jedan od najvećih blagdana Kršćanstva. Svake godine uz duhovnu dimenziju koju Božić nosi sa sobom, Božićno vrijeme u našem gradu donese i bogat kulturni program.

Umjetnici, kao poseban rod ljudi, na sebi svojstven način doživljavaju svijet i sve ono što ih okružuje. Ono što oni mogu reći kroz glazbu, kroz poteze kista, kroz lijepu riječ, sasvim sigurno upotpunjuje slike i predodžbe o svijetu, ljudima i događajima što ih mi imamo. Tako je i s Božićem.

Ovogodišnji su Božićni dani u gradu Tuzli, a u organizaciji Franjevačkog samostana, završili 22. prosinca glazbeno-poetskom večeri pod nazivom "Božićni blijesak". Organizacija glazbeno-poetskih večeri već je postala uobičajenom praksom tuzlanskih franjevac, koji to rade na svoje, ali i na zadovoljstvo svojih vjernika i drugih sugrađana. Ovaj se put za glazbeni dio pobrinuo Djevojački zbor Srednje muzičke škole u Tuzli pod ravnanjem prof. dr. Čestmira Dušeka i uz pratnju gospođice Lejle Mulaosmanović, prof. na klaviru i orguljama. Poetski dio večeri već je neko vrijeme povjeren tuzlanskim glumcima. Ovaj su put to bila gospoda Irfan Kasumović, glumac Narodnog pozorišta Tuzla i Šaban Mujkanović, absolvent na Akademiji dramskih umjetnosti u Tuzli.

Božić je rođendan Boga Ljubavi. Dopuslimo da se Bog Ljubavi rodi i u našim srcima. Čestit Vam Božić.

Lejla Mulaosmanović i Čestmir Dušek

Djevojački zbor Srednje muzičke škole

Šaban Mujkanović i Irfan Kasumović

VI BOŽIČNI KONCERT NASELJENIKA U ZAGREBU

FOLKLORNI NASTUP HKD NAPREDAK GRAČAC

Ovogodišnji "VI Božićni susreti naseljenika" održani su 08. prosinca 2006. godine u Zagrebu uz pokroviteljstvo potpredsjednice Vlade gde Jadranke Kosor. Ove susrete već po šesti puta organizira Zajednica udruga naseljenih Hrvata s predsjednikom Tomom Aračićem, a HKD Napredak Gračac je pod vodstvom predsjednice Ankice Rosandić, između ostalih društava, nastupalo s folklornim programom mlade i starije folklorne skupine i izložbom ručnih radova.

Pored pozdravnih riječi pokroviteljice gde Jadranke Kosor svečanosti su nazočili i mnogi drugi uvaženi gosti, a prigodne božićne čestitke je uputio gospičko-senjski biskup Mile Bogović. Svečanost je završila prigodnim darovima organizatoru i uručenim Zahvalnicama sudionicima.

Ankica Rosandić

BOŽIČNI DOMJENAK U KONZULATU

I ove je godine Konzulat Republike Hrvatske u Tuzli upričio već tradicionalni Božićni domjenak. Domjenku su nazočili predstavnici javnog, političkog, gospodarskog, kulturnog i vjerskog života s područja koje se nalazi u nadležnosti Konzulata i koje Konzulat svojim djelovanjem pokriva, a to su grad Tuzla, Tuzlanska i Posavska županija, Brčko Distrikt i dijelovi Republike Srpske.

U ime svojih suradnika, konzulice gđe Elizabete Kaleb i konzula g. Miroslava Kovačića, svih djelatnika Konzulata RH u Tuzli i Konzularnoga predstavništva u Orašju te u svoje osob-

no ime, sve prisutne pozdravio je generalni konzul RH u Tuzli gospodin mr. sc. Josip Juras.

Gospodin Juras je svim katolicima poželio čestit i blagoslovljen Božić, a svim gostima mnogo sreće i uspjeha u Novoj 2007. godini. Konzul je također iskoristio ovu prigodu te muslimanima i pravoslavicima čestitao njihove predstojeće blagdane.

Domjenak je održan 20. prosinca u novim prostorijama Konzulata RH u Tuzli. Radost Božića s konzulima je podijelilo dvjestotinjak gostiju.

G. Josip Juras čestita...

Snimak za uspomenu...

Snimak s domaćinom...

Domaćin i zvanice na prijemu

Neka godina 2007. bude godina mira i pravednosti!

Započinje 2007. godina. Izričemo prijateljima, susjedima, poznanicima i svima koje susretnemo sretnu novu godinu. Teško je u malo riječi izreći sve što želimo lijepoga i dobrog. Nova godina počinje i Svjetskim danom mira. Običaj je od 1968. da papa za taj dan pošalje poruku cijelom svijetu. Papa Benedikt XVI. je u povodu toga dana, odaslao poruku pod nazivom "Osoba, srce mira". Nažalost, i početkom ove godine je, diljem svijeta, veliki broj osoba koji trpe i koje su izložene različitim nasilju.

Papa je uvjeren "da kada se poštuje osoba, tada se promiče mir, a kada se izgrađuje mir, tada se stvaraju pretpostavke za istinski cjeloviti humanizam". Posebno je istaknuo da "osoba nije nešto, već netko" te "da nije dopušteno ophoditi se prema osobi kako se kome prohtije".

Medu nejednakostima koje su tragično prisutne u svijetu Papa navodi "nejednakost u pristupu temeljnim dobrima, poput hrane, vode, krova nad glavom, zdravlja, a s druge, trajno prisutne nejednakosti između muškarca i žene u ostvarivanju svojih temeljnih ljudskih prava". Iako naši prostori imaju više pravednosti nego neki drugi u svijetu, još nismo na razini na kojoj možemo biti s malo više pravednosti.

Ta pravednost i mir obveza su svih ljudi jednog prostora. Zato, želeći jedni drugima sretnu novu godinu, obvezimo se da ćemo se truditi izgrađivati društvo u kojem će biti više pravednosti za sve, a ne samo za "naše". Svima vama, dragim čitateljima, neka bude sretna i blagoslovljena 2007.!

Fra Iko Skoko

BOŽIČNI PRIJEM

Božić - blagdan mira, ljubavi i praštanja, brojnim sadržajima obilježen je na prostoru Tuzlanske županije. Jedan od njih je i tradicionalni Božićni prijem koji je u organizaciji Koordinacije hrvatskih i katoličkih udruga i institucija, upriččen 27. prosinca 2006. godine u kristalnoj dvorani hotela Tuzla. Nazočnima se u ime organizatora obratio gvardijan tuzlanski, fra Zdravko Anđić koji je tom prigodom kazao:

"Mi kršćani slaveći Božić, slavimo Božje čovjekoljublje. Stalno naglašavamo kako je Božić blagdan Božje ljubavi prema čovjeku i to Božje čovjekoljublje odražava se u smislu da i sam čovjek ako želi ići Božjim putem mora činiti ono što i Bog čini. Mora u sebi imati čovjekoljublje jer put prema Bogu vodi prema čovjeku. U tom smislu čestitajući katolicima Božić želim da ta Božja poruka, Božja ideja bude u svakom čovjeku i da svakoga dana sve više raste.

Svima vama drugima želim sretnu i blagoslovljenu Novu godinu s istom nakanom, da ova poruka čovjekoljublja bude u svima nama i da stalno raste kako bi ovaj svijet bio sve bolji i bolji".

Ovogodišnji Božićni prijem okupio je uglednike iz društvenog, političkog i vjerskog života županije i okolice koji su uz ugodno druženje i razgovor upotpunili radost koju sa sobom nosi Božić.

Ankica Stjepić - Čosić

Pozdravi i čestitke...

Čestitke gvardijana...

BLAGDANI U TUZLI

U Franjevačkom samostanu u Tuzli je svetom misom polnočkom 25. prosinca započelo obilježavanje jednog od najvećih katoličkih blagdana Božića. Pred velikim brojem okupljenih vjernika svetu misu je služio gvardijan Franjevačkog samostana fra Zdravko Anđić. Božić, koji je, prije svega, obiteljski blagdan vjernici su u narednim danima obilježavali u svojim domovima. Trećeg dana Božića upriččen je tradicionalni Božićni prijem, kojeg je organizirala Koordinacija hrvatskih i katoličkih udruga i institucija TK.

***

Centralna bajramska svečanost za Tuzlansku županiju, u povodu Kurban Bajrama održana je u džamiji princa Abdulaha u Tuzli 30. prosinca 2006. godine. Kurban bajram ili Hadži-bajram je islamski praznik prinošenja žrtve i najznačajniji islamski blagdan. On dolazi dva mjeseca i deset dana nakon ramazana. U prisustvu veli-

kog broja vjernika klanjanje bajram-namaza je predvodio i bajramsku hutbu uputio tuzlanski muftija Husein ef. Kavazović. Tijekom obilježavanja Kurban Bajrama u tuzlanskom muftijstvu održani su tradicionalni prijemi za predstavnike vjerskog, političkog, društvenog, ekonomskog i kulturnog života Tuzlanske županije.

***

Pravoslavci širom svijeta proslavili su 7. siječnja Božić po julijanskom kalendaru. Centralna svečanost obilježavanja pravoslavnog Božića na području Tuzlanske županije održana je u hramu Uspenja Presvete Bogorodice u Tuzli. Svetu božićnu liturgiju služio je episkop zvrničko-tuzlanski Vasilije Kačavenda. Na Badnji dan, 6. siječnja upriččeno je i tradicionalno paljenje badnjaka ispred svih pravoslavnih hramova. Proslava Božića nastavljena je u krugu obitelji uz bogatu prazničnu trpezu.

Barbara Pavljašević

I U KNINU ODRŽAN NAPRETKOV BOŽIČNI KONCERT

Dana 18. prosinca 2006. godine u Domu hrvatske vojske "Kralj Zvonimir" s početkom u 19 sati održan je prvi božićni koncert HKD "Napredak" u Kninu. Na početku koncerta sve nazočne je pozdravio predsjednik "Napretka" i zamjenik gradonačelnice Tomislav Vrdoljak.

Na ovom božićnom koncertu publici se predstavila ženska pjevačka sekcija HKD "Napredak" - Knin koja je izvela četiri božićne tradicionalne pjesme. Pjesmom "Svim na zemlji mir, veselje" predstavila se i folklorna ženska sekcija "Napretka". Najmlade pjevačice HKD

"Napredak" Katarina Jurišić i Lana Maloča uz klavirsku pratnju otpjevale su pjesmu "Tiha noć".

Gosti "Napretkovog" božićnog koncerta bili su članovi KUD-a "Kralj Zvonimir" sa sljedećim sekcijama: Klinci iz kraljevskog grada, Pjevačka sekcija Veliki odmor, članovi dječjeg folklornog ansambla Zvončići te Show team koji je izveo nekoliko plesnih točaka iz predstave Duhovi Božića. U drugom dijelu koncerta nastupili su gosti iz Sarajeva - Napretkov Trio magis, umjetničko obrazovni komorni sastav koji je osnovan krajem svibnja 2003. godine. Njega su sačinjavali: Boris Lončar - violina, Amila Šeper -

violina (umjesto Ivane Papišta) te Dario Vučić - klavir. Oni su izveli sljedeća glazbena djela: Arcangelo Corelli: Sonata da Camera op. 2, br. 4; Arcangelo Corelli: Sonata da Camera op. 2, br. 1; Julio Marić: Trio Sonata op. 49; Johann Pachelbel: Kanon und gigue D-dur i Antonio Vivaldi: Koncert za dvije violine i klavir D-mol op. 3 br. 11.

Na kraju koncerta Tomislav Vrdoljak je zahvalio svim izvođačima ovog božićnog koncerta, ali i prepunoj dvorani te im u ime HDK Napredak čestitao nadolazeće božićne i novogodišnje blagdane.

BOŽIČNI KONCERT KONJICU S LJUBAVLJU

Konjicu s ljubavlju, naziv je koncerta koji je u povodu Božića u subotu, 16. 12. 2006. u prepunoj Kino dvorani u Konjicu upriličilo Hrvatsko kulturno društvo Napredak - Podružnica Konjica.

Dvosatni program na visokoj umjetničkoj i estetskoj razini, koji je bio ispunjen tradicionalnim božićnim običajima, pjesmom, narodnim igrama i plesom iz raznih krajeva, izveli su članovi Hrvatskog kulturno umjetničkog društva Sv. Ante - Cim Mostar kojeg predvodi fra Luka Marić.

"Nakon 15 godina ponovo sam sa prijateljima u Konjicu gdje sam ostavio veliki dio svog srca i presretan sam što je HKUD Sv. Ante Cim moglo Konjičanima darovati jedno ovakvo večer" kazao je fra Luka Marić na kraju programa.

Koncert Konjicu s ljubavlju pratio je veliki broj Konjičana, tako da će ovaj prvi Božićni koncert kojeg je HKD Napredak Podružnica Konjica organizirao nakon ponovnog aktiviranja društva u ovom gradu biti pamćen po dobroj atmosferi, velikoj posjećenosti i emocijama koje su vladale u dvorani, ali i u Gradskoj kavani gdje je do kasno u noć trajalo druženje sudionika programa i građana Konjice.

"Gradu i sugrađanima s ljubavlju darivali smo pjesmu i veselje, za blagdan Božića koji je pred nama", kazao je Zoran Krezić, predsjednik HKD Napredak - Podružnica Konjica.

ODRŽANA GODIŠNJA SKUPŠTINA I PODIJELJENE STIPENDIJE

Na godišnjoj skupštini Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" podružnica Posušje, koja je u četvrtak, 28. 12. 2006. održana u posuškoj kino-dvorani, studen-

tima, članovima Napretka podijeljene su, na kraju zasjedanja, simbolične novčane potpore.

Skupštinu je otvorio prof. Ljubo Begić, predsjednik podružnice, a nazočnima se obratio i glavni tajnik HKD "Napredak" središnjice u Sarajevu, inače Posušak, Vanja Gavran koji je u svojem izlaganju istaknuo: "Napredak nije "bosansko" društvo, kako neki misle, već hrvatsko društvo čija se središnjica nalazi u Sarajevu. Ono je društvo svih Hrvata ma gdje oni živjeli pa tako i u BiH."

"Okosnica hrvatske kulture su Akademija, Matica Hrvatska i Napredak. Središnja uprava HKD Napredka se nalazi u Sarajevu, većinski bošnjačkom gradu, ali to ne bi trebalo predstavljati problem nikome, a pogotovu ne vama u Hercegovini", kazao je između ostalog Gavran, te poručio kako očekuje da novoizabrane županijske vlasti počnu s

pružanjem potpore Napretkovim aktivnostima u ovoj županiji, što do sada nije bio slučaj.

Prof. Begić podnio je izvješće o radu podružnice, te istaknuo glavne probleme ovog društva u Posušju, a to su u prvome redu nedostatak vlastitih prostorija, te nekvatetan odnos članstva prema obvezama u podružnici, prvenstveno misleći na neurednu uplatu članarina.

"Podružnica ne može biti zadovoljna izvršenjem proračuna općine. Ako se proračun izvrši s nekih 90%, mi očekujemo da se i Napretku koji participira u tom istom proračunu prebaci barem 70-80% dodijeljenih sredstava. To nije slučaj ni približno, a prva sredstva odobrena proračunom dobili smo tek krajem studenog ove godine. Pozivam sve naše članove da plaćaju članarinu jer ovo društvo živi od dobrote svojih članova", kazao je Begić.

NARODNA I UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA

"DERVIŠ SUŠIĆ"

PROSLAVILA ŠESDESET GODINA POSTOJANJA I RADA

Od osnivanja 1946. godine, Narodna biblioteka Tuzla uspješno obavlja zadatke nositeljice razvoja bibliotečne djelatnosti na tuzlanskoj području, djelujući u funkciji općeg obrazovanja, informiranja i zadovoljavanja kulturnih potreba stanovništva. Univerzitetna biblioteka Tuzla je osnovana neovisno 1986. godine, s primarnim zadatkom da pospeši funkcionalno povezivanje fakultetskih biblioteka i dokumentacijskih centara u jedinstven - informacijski sustav Univerziteta, te da kroz izgradnju vlastitih službi pruži podršku Tuzlanskome univerzitetu na planu njegova uključivanja u svjetski sustav znanstvenih informacija.

Od listopada, ratne 1992. godine, Biblioteka djeluje kao jedinstvena ustanova Narodna i univerzitetna biblioteka Tuzla, koristeći zajedničke prostorne, fondovske i kadrovske potencijale pri izvršavanju zadataka matične biblioteke za područje Tuzlanske županije. Od travnja 2002. godine Biblioteka ima čast nositi ime poznatoga bosanskohercegovačkog pisca i prijašnjeg direktora Biblioteke, Derviša Sušića.

Biblioteka posjeduje raznovrstan i vrijedan fond od 200.000 bibliotečnih jedinica. Promjena strukture znanosti koje se izučavaju na Tuzlanskome univerzitetu, nastala osnivanjem novih fakulteta i novih studijskih odsjeka, otvorila je prostor za intenzivnije korištenje nekih segmenata fonda Biblioteke učinivši ih atraktivnijim za korisnike iz akademske sredine. Ovo se osobito odnosi na fond monografskih i serijskih publikacija tiskanih na teritoriju BiH koje je, kao obvezni (arhivski) primjerak, Narodna biblioteka dobivala na čuvanje i obradu tijekom svoga pedesetogodišnjega postojanja. Ovaj vrijedan fond poslužio je kao osnova za organiziranje Zavičajne zbirke koja postoji od 1974. godine i čiji je zadatak prikupiti svu bibliotečnu građu koja se odnosi na tuzlansku regiju.

Značajno obogaćenje i sasvim novu kvalitetu u fondu Biblioteke predstavljaju Strane zbirke, formirane u sklopu stranih kulturnih centara koji su tijekom posljednje tri godine našli smještaj pod krovom ove kuće. Američka čitaonica, Austrijska biblioteka, Iranski i Turski kulturni centar svojim respektabilnim programskim aktivnostima izlaze u susret trendu pojačanog interesa za izučavanje stranih jezika u našoj sredini, pružajući potporu analognim obrazovnim programima pokrenutim u novije vrijeme na Tuzlanskome univerzitetu. Djelovanje

stranih biblioteka i kulturnih centara u našoj kući govori, između ostaloga, o dinamičnoj međunarodnoj aktivnosti koju je Biblioteka razvila, ostvarujući suradnju sa srodnim ustanovama iz SAD, Velike Britanije, Malezije, Njemačke, Austrije, Francuske, Nizozemske, Egipta i drugih zemalja.

Prve naznake stabiliziranja prilika u oblasti financiranja bibliotečne djelatnosti, Biblioteka je iskoristila za intenziviranje planirane popune fondova, nastojeći prije svega nabavkom obuhvatiti cjelokupnu domaću izdavačku produkciju. Izvjesno je, međutim, da su tragovi koje je agresija ostavila na ukupnu bibliotečnu infrastrukturu na prostoru Županije i Federacije duboki, i da je potrebno još mnogo vremena, sredstava i truda da se zajednička ponuda biblioteka uskladi s potrebama korisnika. Zbog toga je Biblioteka snažno zainteresirana za sudjelovanje u svim aktivnostima koje vode k jačanju ukupne bibliotečne mreže županija, kako školskih i općinskih javnih, tako i fakultetskih biblioteka.

Tijekom 1996. godine, u suradnji s Institutom informacijskih znanosti IZUM Maribor, Slovenija, Biblioteka je započela rad na izgradnji računalnog kataloga COBISS/DPAC. Sredinom 1998. godine stvoreni su uvjeti da se ovaj rad podigne na nivo izgradnje uzajamnog katalo-

loga, nakon što su se u njega uključile NUB BiH i još nekoliko najvećih biblioteka Bosne i Hercegovine, iako tek u početnoj fazi izgradnje, ovaj katalog, s nazivom ViBBiH - Virtualna biblioteka Bosne i Hercegovine, dostupan je na Internetu, na adresi www.cobiss.ba.

U okviru dugoročne programske orijentacije Biblioteke, prioritetne su aktivnosti na revitalizaciji veza koje su pokidane agresijom na BiH - 1992-95., rad na rekonstruiranju bibliotečno-informativnog sustava Univerziteta, suradnja sa središnjom državnom bibliotečnom ustanovom, Nacionalnom i univerzitetnom bibliotekom Bosne i Hercegovine, na planu ponovnog uspostavljanja jedinstvenog bibliotečno-informativnog sustava Bosne i Hercegovine, nastojanje da se iskoristi svaka mogućnost koja doprinosi procesu ponovnog uključivanja Tuzlanskoga univerziteta u globalni sustav znanstvenih informacija. Izvjesno je da će nova iskustva u primjeni suvremene računalne i komunikacijske tehnologije - što ih je Biblioteka stekla sudjelujući u spomenutim projektima - olakšati i ubrzati postizanje zacrtanih dugoročnih ciljeva, a njezino služenje zajednici u kojoj djeluje učiniti kvalitetnijim i produktivnijim.

Priredio: I. K.

"Knjiga je vrednija od svih spomenika i od svih grobnica, ukrašenih oslikanim stupovima, jer ona sama gradi spomenike u srcu onoga tko je čita."

Egipatski natpis iz vremena Novog Carstva

OBJAVLJENA KNJIGA MIJE JURIĆA "OSAMNAESTO PROLJEĆE- USPOMENE NA GODINE TAMNOVANJA

U POTRAZI ZA IZGUBLJENOM HRVATSKOM TOČKOM

Knjigu bivšega političkog emigranta Mije Jurića "Osamnaesto proljeće - Uspomene na godine tamnovanja" upravo je objavio zagrebački nakladnik Hrvatsko književno društvo sv.

Jeronima. Knjiga "Osamnaesto proljeće - Uspomene na godine tamnovanja" podijeljena je u 44 poglavlja u kojima autor kroz vlastitu sudbinu piše o položaju Hrvata u Titovoj Jugoslaviji, zatočenju u komunističkim zatvorima, bijegu iz Jugoslavije i svojoj dugogodišnjoj borbi za dobivanje političkog azila u Austriji.

Na kraju knjige, uz epilog o glavnim protagonistima i njihovoj sudbini, pridodani su prilozi i dokumenti te kazalo osobnih imena. "Ovo je priča bosanskoga gimnazijalca, antikomunista, buntovnika, koji se 1971. u vrijeme Hrvatskoga proljeća priključio borcima za slobodu svoje Domovine", piše Jurić u uvodnom dijelu knjige i objašnjava kako je bio uhićen u Tuzli zbog parole: "Živla Hrvatska". Sedam je puta uhićivan, pet puta suđen, a u zatvoru iz kojeg je pobjegao proveo je godinu dana. Ocijenio je kako tisuće takvih priča čine veliku priču koju pamtimo kao Hrvatsko proljeće 1971., za koje je ustvrdio da je bilo ključna karika u lancu dugotrajne borbe za stvaranje hrvatske države.

Mijo Jurić je rođen 1953. u Driječu kraj Tuzle. Živi u Austriji, a uz poduzetništvo bavi se i grafikom. (Hina)

U knjizi svojih uzničkih uspomena Osamnaesto proljeće autor, silom prilika hrvatski politički emigrant, Mijo Jurić, podrijetlom iz Bosne i Hercegovine (Driječa kod Tuzle), slikajući kroz četrdesetak poglavlja vlastitu životnu dramu hrvanja s nezajživim Titovim režimom, iz perspektive srednjškolca crta okrutnu stvarnost totalitarnoga sustava, što se cjelokupnom silinom svoga državnog aparata ustremio na prkosnog dječaka koji se nakon povratka iz Dominikanskoga sjemeništa u Bolu na Braču ne želi u i komunističkoj Tuzli odreci vlastitoga nacionalnog i vjerskog identiteta.

Ako bismo identitet odredili skupom onih elemenata po kojima smo upravo ono što jesmo i po kojima nas svijet razlikuje od ostalih entiteta, današnjem bi se čitatelju ovih zapisa, s obzirom na trenutnu navalu brojnih anglistama na hrvatski jezik, Jurićeva točka iz tuzlanske dačke epizode, zbog koje mu je i bilo onemogućeno daljnje školovanje, mogla činiti potpuno apsurdnom, kako se to uostalom u onodobnoj Tuzli, početkom sedamdesetih godina XX. stoljeća, i činilo većini njegovih školskih vršnjaka. Međutim, da se glavni lik ove hrvatske tragične priče već tada priklonio "većini", u njegovoj sudbini zacijelo ne bismo tražili elemente koji su još u osvjetlavanju, na pozornicama antičke Grke, izazivali ushit i odobravanje publike. Naime čvrst značaj i nesalomljiva priroda uvijek su tijekom vremena duhovno hranili svoju bližu i dalju zajednicu, omogućujući joj na taj način povijesno trajanje. Nu, kad se pojedinčeva životnog usuda jednom dohvati kotač totalitarnoga režima - a u Jurićevu slučaju je, osim boljševičkih značajki, sadržavao i sve elemente okupacijske vlasti - tad s progonom, torturom i zlostavljanjem nikad ne prestaje. On poput pauka plete i širi svoju mrežu, a da bi kao takav mogao opstojati, svakodnevno se napaja krvlju svojih žrtava. Jurić je pomislio, kako pripovijeda u svojim sjećanjima, da je gotovo jedini spas bijeg iz zemlje, zahvaljujući čemu će umaknuti sve razularenijem Melohu. Premda je kao vješt mladić nadmudrio mjesne doušnike i više graničnih kontrola, ipak se brzo uvjerio u suprotno.

Kako u to doba, osim u Hrvatskoj, a poglavito u Bosni i Hercegovini nije bilo baš lako biti Hrvatom, stanje oko hrvatskoga pitanja ni na "međunarodnim burzama" nije puno bolje stajalo. Uvjeren kako mu se bijegom u demokratski svijet osmijehnula sudbina, sad je poslije komunističkih uza poput Kafkina junaka Josefa K. stajao pod paskom svemoćna demokratskoga redarstva, koje se poigravalo njegovim usudom. Nu bijeg u slobodu, sve da je i dosegnuo možebitnu nezainteresiranost policije, nije bio

baš previše siguran za život nesretnih političkih emigranata. Naime, u inozemstvu je tajna jugoslavenska policija Udba, nedugo poslije okupacije Hrvatske - od 1946. pa do 1989. - likvidirala 67 Hrvata, političkih neistomišljenika Titova režima, njih 29 još pokušala ubiti, četvoricu otela, izvela više neuspješnih pokušaja otmice, a što je s nekoliko drugih emigranata učinila još se uopće ne zna.

Ne znajući ni sami na kakav se Križni put otiskuju, hrvatskim političkim emigrantima jedini je način za preživljavanje mogla biti ponovna uspostava njihove slobodne i nezavisne hrvatske države. Zato su se za nju borili svim svojim srcem i umom, a kad se potkraj osamdesetih i početkom devedesetih ukazala takva prigoda, nisu je propustili. Dapače, stavili su svoja znanja, umijeća i trajna dobra na raspolaganje Do-

stilski nešto dotjeranijega Jurića, iz kojeg, unatoč dokumentarnosti knjige, još uvijek probija stanoviti mladenački spisateljski žar, kojim autor, uz ponešto sitnih detalja, uspijeva zadržati - čak i kod suvremenog čitatelja - napetost do zadnjih stranica knjige. Knjiga je, uza sve to, ponajprije svjedok jednoga vremena koje nije bilo sklono slobodi, a hrvatstvu ponajmanje, jer su, kako i sâm Jurić svjedoči, jugokomunističkoj inkviziciji smetala i najmanja očitovanja te i takve nacionalne pripadnosti. Poput nošenja značke omiljenoga zagrebačkoga nogometnoga kluba, zbog koje se u mnogim školama po Bosni i Hercegovini znalo dogoditi da neopreznim nositeljima tog znaka, koji je uz slovo d imao i petokraku zvijezdu, u njima zauvijek bude završeno školovanje.

Kao dokument vremena valja uzeti i mladačko sudjelovanje, koliko je to bilo moguće, u gibanjima i buđenju hrvatskoga nacionalnog pokreta početkom sedamdesetih godina, kad je narod svoje težnje za slobodom pokušao projicirati čak i na komunističke političare, među kojima je, naravno, moglo biti i svjesnijih hrvatskih domoljuba. Kako je knjiga pisana kao neke vrsti proživljena i promišljena kronika jednoga života, valja istaknuti zgodne povijesne reminiscencije ubačene u promišljanja oko pojedinih događaja, mjesta ili ljudi. Posebno je zgodan kratak povijesni prikaz srednjovjekovnoga grada Gradovrha, koji se nalazi u blizini autorova mjesta rođenja, a gdje su se nekad franjevci sklonili povlačeći se pred Turcima. Tu su izgradili crkvu i samostan, a nakon višekratnih osmanskih upada, mučenja i ubijanja preživjeli su se povukli u grad Bač, u negdašnjoj Ugarskoj, a danas u Bačkoj, te su ondje, ako se ne pomadžariše, ostali kao Hrvati sve do dana današnjeg.

Kako svaka Kalvarija i križ osim patnje i umiranja imaju i svoje uskrснуće, napomenuti je kako Jurić taj svoj osjećaj ne krije, dapače vrlo ga rado, ali ne i nametljivo, otkriva svojim iskrenim molitvama ili posebno istaknutom čežnjom za davno otkrivenim mirom, tamo pokraj Gospine špilje u vrtu Dominikanskoga samostana u Bolu na otoku Braču. Uskrснуće hrvatske državne neovisnosti dokinulo je osobnu Jurićevu prognaničku sudbinu, a ta mu je sloboda omogućila povratak u domovinu te na kraju i u njegov rodni kraj u Bosni i Hercegovini. Kao zbroj osobnih fragmenata iz života, knjiga kao trubač upozorava kakva strašna sudbina očekuje čovjeka ako nema vlastitu domovinu. Žele li je Hrvati, osim u današnjoj Republici Hrvatskoj, sačuvati i u Bosni i Hercegovini, morat će se i sami mnogo više potruditi!

Mate Kovačević

DESETA OBLJETNICA UDRUŽENJA LIKOVNIH UMJETNIKA TUZLANSKOG KANTONA

***

RETROSPEKTIVA BORBE ZA REALNOST

Čovjekova imaginativna veza s vanjskim svijetom, prije svega funkcionira posredstvom oka i, dominantno je piktoralna. Slikarstvo i dizajn, fotografija i film, televizija i internet, digitalizacija fotografskih mogućnosti i tiska učinili su, pa je oko dobilo *monopol* na izgled, *vizualizaciju* svijeta. Likovnost i slikarski dar, bili su i ostali najcjelishodnija opcija recepcije i interpretacije svijeta.

Ako tražimo vezu i otkrivamo uzroke prethodnom, ponajprije ih nalazimo u *semiotici* koju je iza sebe ostavilo *totalitarno vrijeme strahovladom slike koja konstruira i prikriva realnost*. Novo vrijeme *vizualizacije* došlo je liberalno posvjedočiti slikom da prethodnog vremena više nema.

Upravo u takvom trenutku ljudi organiziraju Društvo likovnih umjetnika Tuzlanskog kantona kao instancu na koju pristaju njegovi članovi. Pristaju, ne samo radi evidencije ili s banalnim hijerarhijskim povodima, već iz puno dubljih razloga koji su imanentni *umjetničkoj viziji o jedinstvu svijeta* i koji su uistinu kulturne naravi. Dakle, ipak, nije riječ o ideološkoj opciji i *neovangardi* - koja je ispolitizirana šezdesetih i sedamdesetih.

Uopće uzevši, umjetnost je komunikacija i imanentna joj je potreba za uspoređivanjem koje se pretvara u trenutak balansiranja idejno-estetskog nivoa likovnog djela i neke vrste njegovog nijemog nadgornjavanja, ali i djelatne izmjene poetičke vrijednosti, inventivno-kreativnih energija i spoznajne.

***

Retrospektivna izložba odmjerenom ilustrira desetogodišnje razdoblje rada Društva likovnih umjetnika Tuzlanskog kantona. Izložba svjedoči

o jasnoj predstavi i ciljevima organiziranja Društva i pravcima angažiranja likovnih umjetnika. Očigledno, njihov pogled na život i društveni milje pronicljivo je osmišljen i sustavno ostvarivan kao zamisao. Društvo je posredovalo uistinu zapaženim idejama i poduhvatima. Kulturni projekti *Tuzla open space* i *Živo nasljeđe Vršani*, na najbolji način orijentiraju energiju i invenciju kantonalne asocijacije likovnjaka. Sve drugo je, kako je to i jedino moguće, stvar individualnog razumijevanja svoje pojave i rada, a uključivanje mladih i obrazovanih umjetnika sjajna je potvrda vitaliteta i stvarne perspektive Društva.

Društvo je doprinijelo, pa su se minulih godina u Tuzli pojavili brojni inventivno dizajnirani plakati i aktivnosti šireg zamaha. Osim redovnih kolektivnih/godišnjih izložbi Udruge, dogodile su se brojne izložbe mladih i samostalne izložbe gostujućih umjetnika. Slikari su krenuli u svijet i slikari iz svijeta su došli u Tuzlu. Organizirane su likovne kolonije. Razvijana je primjerena izdavačka djelatnost koja je pratila rad Društva: pozivnice, katalozi, publikacije. Dogodile su se intervencije u prostoru: Kicej, Modračko jezero, Pinga, Jala - performansi koji su sugerirali potrebu promjene odnosa prema okruženju i barem registriranje i uvažavanje očiglednih ekoloških problema.

***

Čini se, da je Kantonalna Udruga likovnjaka svjesna je činjenice da totalitarna vizualizacija u prethodnom periodu ustvari semiotička strahovlada koja prikriva realnost, ali i da je liberalizam druga krajnost i tako vizualna pornografija slobode, koja iskrivljuje stvarnost. Zato je suštinski označitelj projekta *Tuzla open space* ili

Živo nasljeđe Vršani - ustvari, pokret za povratak realnosti radi izbjegavanja ideologizacije vlastite pozicije, jer, vizualizacija svijeta je nužna i mi smo dužni unaprijed brinuti o suvislosti i prohodnosti slike koju stvaramo.

Prateći izlagačku djelatnost u proteklih deset godina, mogli smo uočiti kako u Međunarodnu galeriju portreta Tuzla, Bosanski kulturni centar Tuzla, Otvoreni grad umjetnosti Srebrenik, HKD Napredak Soli - Tuzla, a u novije vrijeme i galeriju Kristijan Kreković Tuzla, da je Društvo likovnih umjetnika Tuzlanskog kantona bilo izuzetno značajan činilac dinamiziranja, razvoja i afirmiranja likovne kulture u najširem smislu, bitan generator likovnog života, ali i podsticajni čimbenik kulturnog života uopće.

Ustvari, već u trenutku osnivanja Udruga je uspostavila djelatnost prema suvremenom društvu. To je ulogu Udruge učinilo neporecivo interesantnijom za umjetnike, a njihov rad atraktivnijim društvenim vidom angažiranja. U tome, kao neprijeporne pamtimo zasluge pokojnog Aleksandra Adamovića Ace i užeg kruga umjetnika koji su zajedno sa njim, tu ideju oblikovali do trajnog programa za rad Društva. Uz čestitke povodom desete obljetnice Društva likovnih umjetnika Tuzlanskog kantona, upućujemo im i naše najbolje želje za budući rad.

Tekst je kazan na otvaranju izložbe radova članova Društva, kojom je obilježena deseta obljetnica ULU TK u Međunarodnoj galeriji portreta Tuzla, 22. prosinca, 2006. godine.

Atif Kujundžić, književnik

POVIJESNI OSVRT NA 100. OBLJETNICU UTEMELJENJA KREŠEVSKE PODRUŽNICE

HKD "NAPREDAK"

Napredak su 1902. godine osnovali hrvatski intelektualci i ugledni građani: u rujnu te godine održana je u Mostaru konstituirajuća skupština "Hrvatskog potpornog društva za potrebe daka srednjih i visokih škola", dok je u Sarajevu, nešto kasnije, održana utemeljiteljska sjednica "Hrvatskog potpornog društva za namještanje djece na zanate i u trgovinu". Nakon višegodišnjeg pregovaranja o ujedinjenju ovih dvaju društava, do njihovog spajanja dolazi u lipnju 1907. godine. Naziv Društva je mijenjan nekoliko puta. Tek od lipnja 1922. godine, Društvo dobiva ovaj sadašnji naziv - Hrvatsko kulturno društvo **Napredak**.

Odmah nakon osnivanja potpornih društava, mostarskog i sarajevskog, započeo je proces organiziranja podružnica na području Bosne i Hercegovine. Tako je 1906. godine utemeljeno povjereništvo **Napretka** u Kreševu. Za prvog predsjednika imenovan je Kreševljak "od imena", Frano Milošević. U početku je Društvo okupljalo više desetina članova, čija je glavna zadaća bila pružanje potpore mladima u obrazovanju i radnom osposobljavanju. "Arhiv Napretka", tiskan u Sarajevu 2004., svjedoči o mnogim stipendijama i potporama dodijeljenim kreševskim đacima i studentima, te njihovom smještaju u **Napretkovim** konviktima u Sarajevu, Mostaru i drugdje. U "Arhivu Napretka" nalaze se imena kreševskih stipendista, kao što su: Augustin Tvrtković, Mato Marijano-vić, Ferdo Tucaković, Antun Nikolić, Krešimir Šikić, Katarina i Josefina Pastuhović, Ladislav i Dragutin Buljan, Želimir Tušl i drugi.

Za kulturnu povijest Kreševa, godina 1900. smatra se vrlo važnom godinom. Naime, tada je dr. fra Danijel Ban, uz obilatu podršku i pomoć franjevac kreševskog samostana, utemeljio "Hrvatsku čitaonicu". Bilo je to prvo organizirano kulturno i prosvjetno društvo u Kreševu koje je u početku brojalo tridesetak članova, kasnije i više. Uspješan rad "Hrvatske čitaonice", svakako i kreševskih **Napretkovaca**, bio je poticaj da se 1912. g. svečano otvori novoizgrađeni Hrvatski dom "Radovan", kasnije nazvan "Fra Grgo Martić". Dakako da treba istaknuti da se "zlatnim" dobom tamburaške glazbe u Kreševu smatra doba učiteljevanja Marka Pavičića, od 1910. do 1916. godine. Tada je Pavičić osnovao tamburaški zbor, te muški, ženski i dječji pjevački zbor. Osobnost tog vremena je vrlo aktivno sudjelovanje žena u kulturnom životu Kreševa. Mnoge su, naime, svirale neko od tamburaških glazbala, kao što su bisernica, berde ili bugarija, o čemu postoji nekoliko vjerodostojnih svjedočanstava.

Ovih nekoliko povijesnih činjenica zorno govori o intenzivnim kulturnim i prosvjetnim zbivanjima u Kreševu početkom XX. stoljeća. U takvom ozračju, kreševski **Napredak** prvenstveno je prikupljao novčana sredstva kako bi se mladež školovala i osposobljavala za razna zanimanja i zanate, što je imalo pozitivnog utjecaja na gospodarski život tadašnjeg Kreševa. Podružnica je djelovala sve do 1943. godine, s povremenim prekidima u svom radu, ponekad i višegodišnjim (od 1915. do 1920., te od 1924. do 1927.). **Napredak** je ostavio u prvom polovici prošlog stoljeća nedvojbeno snažan i trajan pečat u očuvanju višestoljetne tradicije življenja Hrvata u Kreševu i šire.

Krajem osamdesetih godina XX. stoljeća dolazi do urušavanja tadašnje jugoslavenske državne zajednice, čime su stvoreni uvjeti za ponovnu uspostavu nacionalnih društava. Tako je 29. rujna 1990. godine u Sarajevu održana Obnoviteljska skupština **Napretka** koja je bila od presudnog značaja za obnovu rada naše podružnice. U ovom važnom događaju sudjelovali su i naši sugrađani, profesorica Ankica Pe-rić i Josip (Tadije) Marić, koji su, odmah nakon toga, dali veoma snažan poticaj osnivanju našeg Inicijativnog odbora.

9. veljače 1991. godine, u tadašnjem Radničkom univerzitetu, u ozračju političkog, gospodarskog i socijalnog košmara, održana je Obnoviteljska skupština kreševske podružnice **Napretka**. Bio je to nezaboravan događaj po mnogo čemu. Spada u one uz koje ide riječ povijesni, zbog toga što je otvorio potpuno novu stranicu u kulturnom mozaiku Kreševa, te što je snažno odškrinuo vrata koja su vodila potvrđivanju sveukupnog hrvatskog identiteta. Tada je za predsjednicu Društva izabrana prof. Ankica Perić, dužnost potpredsjednice obnašala je prof. Mirna Marić, dok je Josip (Tadije) Marić imenovan tajnikom Društva. Ostali članovi **Na-pretkovog** Odbora kreševske podružnice, prvog nakon obnove rada Društva, bili su: Mare Mi-silo, dipl. ecc. Ivanka Perić, fra Ivica Karatović, Vlado Krešić, dipl. ing. Anto Marić, Anto Trogrlić i mr. sci. Zdravko Marijanović.

Prvi kulturni događaj, po mnogo čemu nezaboravan, bio je koncert Simfonijskog orkestra, hora i solista iz Zenice, održan 7. travnja 1991. godine u kreševskoj crkvi. Od tog, Uskrsnog, koncerta pa do kraja studenog 2006., održano je ukupno 251 manifestacija. Dakako, različitog sadržaja: od blagdanskih priredbi, kazališnih predstava, promocija knjiga pa sve do humanitarnih akcija i hodočašća. Sve se to dešavalo u nešto više od 15 godina! Uzimajući u obzir prekid u djelovanju Podružnice od travnja 1993. do srpnja 1994. godine, prosječno je održana skoro 1,5 manifestacija mjesečno! Ovo je važan podatak koji kreševski **Napredak** ubuduće treba s ponosom isticati. Nadalje, Društvo je sudjelovalo na gostovanjima u inozemstvu, i to 5 puta (ne računajući Hrvatsku): u Italiji (1996.), po dva puta u Njemačkoj (1995. i 1998.) i Aus-triji (1997. i 2000.).

U razdoblju od 1991. do 2006. godine, veći dio članstva sudjelovao je vrlo aktivno u radu neke od sekcija: tamburaškoj, folklornoj, pjevačkoj, kazališnoj, modernog plesa, izvornog pjevanja ili očuvanja narodne zavičajne baštine. Tako se ovaj broj kretao od početnih dvadesetak, koliko je bilo članova Mješovitog pjevačkog zbora na dan održavanja Obnoviteljske skupštine, pa sve do stotinjak 1998. i početkom 1999. godine, kada su djelovala čak po dva tamburaška i pjevačka zbora, te dvije folklorne skupine. Nedvojbeno je da je Tamburaški sastav "Senjo" postao simbolom Društva - postao je ono po čemu je kreševski **Napredak** postao prepoznatljiv diljem Federacije BiH, Hrvatske i dalje. Zasluge za to ponajviše ima neumorni voditelj ovog sastava, Mato Franjčević.

U petnaestak proteklih godina, Društvo je ostvarilo vrlo dobru suradnju prvenstveno s tuzlanskom, zeničkom i bečkom podružnicom, zatim povjereništvo iz Novog Sarajeva, Hrva-tskim sportskim kulturnim klubom "Busovača" iz Beča, Dobrotvornim društvom "Kreševo-Fojnica-Kiseljak" iz Stuttgarta, Hrvatskom maticom iseljenika u F BiH i Vladom Republike Hrvatske. Bečki **Napredak** dodijelio je 15 godišnjih stipendija kreševskim studentima, dok je naša podružnica, usprkos novčanim problemima, izdvojila sredstva za 2 godišnje stipendije. Središnja uprava **Napretka** u Sarajevu uvijek je davala snažnu potporu našem djelovanju, što se posebice očitalo u dodjeli ne malog broja stipendija i potpora našim studentima.

Obilježavajući 100. obljetnicu utemeljenja kreševske podružnice **Napretka**, ponosni smo i sretni što smo sudionici ovog važnog i rijetkog događaja! Jer, davno nekada, godine 1906., bilo je snage, volje i mudrosti u Kreševu da se krene u težak, neimarski, posao izgradnje "zgrade" koju možemo jednostavno zvati - **Kreševski Na-predak**. Svih postignuća našeg **Napretka** ne bi bilo da nije bilo onih koji imaju veliko srce i koji znaju da se kulturni identitet svog naroda mora uvijek čuvati, brižno njegovati i stalno promicati. Od roda do poroda, da ga ne nestane zauvijek! Samo na takvim osnovama, kreševski **Napredak** ima svijetlu budućnost. I imat će je!

Mr. sci. Zdravko Marijanović, dipl. ing.

BILA NEKOĆ KLAPA

"MANTA"

Audicija je održana 18. rujna 1995. godine u prostorijama Franjevačkog samostana u Tuzli. Gospoda Zrinka Andrejaš uspjela je okupiti desetak redovitih članova Klape koji će, nadali smo se, uspjeti u svojim nastojanjima da sugrađanima i svim ljudima na prostoru Federacije, Republike BiH i Republike Hrvatske pokažu i dokažu da se mogu družiti i njegovati klapsko pjevanje i na taj način dati svoj doprinos očuvanju naše kulturne baštine.

Prva proba klape "Manta" održana je 20. rujna 1995. godine u oratoriju Franjevačkog samostana sv. Petra i Pavla u Tuzli. Nakon upoznavanja počeli smo s probama. Posebno smo izrazili zahvalnost gvardijanu fra Petru Matanoviću koji nam je odobrio da u Samostanu održavamo probe.

Budući da smo jako voljeli glazbu i pjevanje, s nama nije bilo teško raditi, ali smo mnogo cijenili rad naše ravnateljice gđe Zrinke Andrejaš, vježbali i slušali njene savjete i prihvaćali kritike.

Klapa "Manta" održavala je svoje probe najčešće srijedom i subotom. Članovi Mante koji su činili okosnicu bili su:

MLADINA dr. Žarko - I. tenor, TRIFKOVIĆ ing. Obrad - II. tenor, SULJANOVIĆ Haško II. tenor, CERIC Zdenko - Zdeno - bariton, DIVKOVIĆ ing. Vladimir - Vlado - bariton, ZULČIĆ prof. Smail - Smajo - bariton, CIPRA Aleksandar - Saša - bariton, PERIŠIĆ Slavko Mišo - bas, REKIĆ Sejfudin - Reka - bas, MATANOVIĆ Antun - Tonči - bas

Nakon proba u Franjevačkom samostanu pjevali smo i u za useljenje nedovršenim prostorijama HKD "Napredak" zajedno s Napretkovim tamburašima.

Do svog prvog nastupa Klapa "Manta" je imala ukupno osamnaest proba. Svi smo s nestrpljenjem iščekivali taj dan i nadali se da ćemo uspjeti, da će sve biti u redu i da će nas publika prihvatiti.

Prvi nastup klape "Manta" se dogodio 19. studenog 1995. godine u dvorani Narodnog pozorišta Tuzla gdje je održana Svečana akademija u povodu obilježavanja pete obljetnice obnove rada HKD "Napredak", podružnica Tuzla. Između ostalih izvođača u programu je nastupila i klapa "Manta".

Sudeći prema pljesku kojeg smo dobili stekli smo utisak da nas je publika dobro prihvatila. Činilo nam se da je uspjeh bio više nego dobar.

U prostorijama Franjevačkog samostana 22. studenog 1995. za Klapu je priređena mala zakuska. Kroz razgovor smo uvidjeli da je u izvođenju pjesama prilikom nastupa bilo manjih grešaka koje se ubuduće nisu smjele ponavljati. Poslije zakuske članovi Klape su bili na svetoj misli jer tog se dana stavila sv. Cecilija zaštitnica pjevača i pjevanje.

Drugi je nastup Klapa imala 25. studenoga 1995. prilikom otvaranja izložbe slika g. Vinka Lamešica u Franjevačkom samostanu.

Publika je bila zadovoljna, i to nas je radovalo. S ocjenom publike nije se složila naša ravnateljica. Zaključili smo da moramo dovesti još novih pjevača osobito prvih tenora i basova da ne bi došlo do osipanja Klape, a i tako nas je bilo malo.

Na dvadesetj redovitoj probi 29. studenoga 1995. godine dogovorili smo se intenzivirati probe, kako bi spremili neke nove pjesme. Uslijedio je i poziv s Televizije Tuzla da napravimo snimak koji bi bio uvršten u Novogodišnji program. Budući da su neki članovi Klape morali putovati odlučili smo uraditi snimku do Božića. Na istoj probi smo dobili novog prvog tenora, prof. Miroslava Babića.

Klapa "Manta" se 21. prosinca okupila u kavani "Konoba", gdje je ekipa TVT snimila devet pjesama koje su do tada bile uvježbane. Tijekom snimanja nastali su problemi. Nestalo je električne energije, te je snimanje nastavljeno uz upaljenu svijeću. Prostor je bio skučen pa je bilo nervoze, a i Tamburaški orkestar s g. Vinkom Dobričićem nije došao, te smo pjevali bez pratnje.

Klapa je pjevala i na Badnjak 1995. godine na misi polnoćci. Za tu smo prigodu navježbali skladbu "Veseli se Majko Božja". Crkva je bila prepuna vjernika tako da su mnogi ostali vani. Oni, koji su čuli naše pjevanje, bili su zadovoljni i iznenađeni dobrom interpretacijom i odabirom pjesme. Zadovoljna je bila i naša ravnateljica, prof. Zrinka Andrejaš.

Posljednju trideset i prvu probu klape "Manta" je imala 26. prosinca 1995. godine u prostorijama HKD "Napredak", a četvrti i posljednji nastup bio je 27. prosinca 1995. godine. Klapa "Manta" je nastupila u Kristalnoj dvorani Hotela "Tuzla" na Godišnjoj zabavi HK "Ivan Mažuranić".

Na posljednja su tri nastupa pjevali: dr. Žarko Mladina, ing. Obrad Trifković, g. Haško Suljanović, prof. Smail Zulčić, ing. Vladimir Div-

ković, g. Sjeffudin Rekić, g. Antun Matanović, prof. Miroslav Babić i g. Zdenko Cerić.

Nažalost, danas nakon jedanaest godina od osnivanja i rada Klape "Manta", među nama više nema svih njezinih članova, tih divnih ljudi i njihovih baršunastih glasova, ali nema ni Klape. S poštovanjem i sjetom sjećamo se Antuna Matanovića zvanog Tonči, Smaila Zulčića zvanog Smajo i Zdenka Cerića zvanog Zdeno.

Nakon trideset i jedne probe i četiri javna nastupa nismo se sastali. Članovi Klape, a i mnogi Tuzlaci, pitali su se zašto više nema naše pjesme i zašto je sve zamrlo? Tek u subotu 17. veljače 1996. godine dogovoren je i održan sastanak Klape u Franjevačkom samostanu. Nazočni su bili ravnateljica Klape prof. Zrinka Andrejaš i članovi: dr. Žarko Mladina, Obrad Trifković, Haško Suljanović, Vladimir Divković, Miroslav Babić i Antun Matanović. Na sastanak je bila pozvana i predsjednica HKD "Napredak" gđa Zlata Musić, ali ona iz nama nepoznatih razloga nije došla.

Upravnom odboru HKD "Napredak" uputili smo pismo s molbom da nam odgovore o kakvim se problemima radi i možemo li ih zajedno riješiti, te da li uopće ima nade da klapa "Manta" nastavi s radom. Odgovor na ovo pismo nikad nismo dobili, te je došlo do potpunog prestanka rada Klape.

Na kraju, bit ću slobodan reći da mi je, kao i ostalim članovima Klape i našoj ravnateljici prof. Zrinki Andrejaš i mnogim građanima Tuzle, jako žao što nismo nastavili s našim aktivnostima. Imali smo puno snage, volje i želje da nastavimo s radom i nastupima i siguran sam da bi u tome uspjeli.

U ime Klape upućujem jedno veliko HVALA svima koji su nas slušali, bodrili i pružali potporu na bilo koji način uz neminovnu konstataciju da je u Tuzli nekoć bila klapa "Manta".

Iz dnevnika: Vladimir Divković - bariton

Zahvaljujući ideji gospođe Zrinke Andrejaš, profesorice glazbe, pri HKD "Napredak" Tuzla 1995. godine je osnovana klapa "Manta".

Prof. glazbe Zrinka Andrejaš

Klapa "Manta" Na fotografiji s lijeva na desno stoje: Mladina dr. Žarko I. tenor, Babić ing. Miroslav - Miro I. tenor, Suljanović Haško - Haško II. tenor, Trifković ing. Obrad II. tenor, Divković ing. Vladimir - Vlado, bariton, Cipra Aleksandar - Saša, bariton, Perišić Slavko - Mišo, bas i Rekić Sejfudin - Reka, bas. Snimak je napravljen u prostorijama HKD "Napredak" na dan 15. siječnja 2007. godine.

Drage djevojke! Pazite na sebe

Danas sam baš na nedjeljnoj misi čula predivnu propovijed o ljepoti bračnog života. Ne znam zašto se baš svaki put rado dotičem ove teme, ali valjda zato što me boli kada vidim što se sve događa s predivnim i idiličnim brakovima. Ili zato što je za mene brak svetinja.

Nedavno sam bila u jednim svatovima. Tako smo se svi lijepo veselili, pjevali do zore. Sam čin vjenčanja i njezin dolazak pred oltar s ocem pod ruku bio je bajkovit. Svima su nam zasijale oči od dragosti. Evo i sad se naježim kad pomislim. Oboje su predivni i mladi. Završili fakultete i rade. Shvatili su da nema ništa ljepše od toga nego započeti zajednički život.

Međutim danas smo svi zalosni zbog njih. Rastaju se! Naime, naišla je neka mlada, lijepa, atraktivna djevojka. Ja bih prije rekla djevojčica u razvoju. Pored toliko slobodnih i zgodnih dječaka, pa čak i momaka ona je našla zauzeto, a uz to i oženjenog muškarca.

Svi ti slobodni momci i ovako sjede satima u gradskim kafićima. Sami. Čekaju kada će ih tako neka slatka ljepotica pogledati. I onda će krenuti u potragu za njom i opet sutra doći u taj kafić sjediti i čekati kada će ponovno naići. Dok on slobodan čeka, ona tamo luta s drugim zauzetim muškarcem. Ne znam do koga je. Da galamim na nju, trebala bih. Da kažem da je on blesav, blesav je. Naravno da je blesav. Lijep,

zaposlen, zdrav i pametan muškarac uništava svoj život vozikajući i kupujući mladju atraktivnoj djevojčici kojekakve otvorene dekoltirane krpice koje narušavaju svaki moral današnjem društvu. Pitam se gdje su ti roditelji. Imaju li uopće pojma s kim njihova djeca provode vrijeme, s kime izlaze. Nekada su roditelji kontrolirali djecu, međutim danas su baš djeca kreatori života svojim prezaposlenim roditeljima, koji pokušavaju svoje vrijeme djeci nadomjestiti novcem. Nema kontrole. Gdje je odgoj? Gdje su mladi nedjeljom na misi? Spavaju? Kažete spavaju? Odmaražu od lumpovanja. Lijepo. Samo neka spavaju. I ovako je cijelo društvo zaspalo.

Svaka djevojka i mlada žena želi svojoj obitelji pružiti najbolje. Želi da za njezinu juhu koju je skuhalo s toliko ljubavi dobije jedan poljubac, da navečer kada legne ide u toplu postelju i ni za što ne brine. Nažalost, sve više supruge i ne moraju kuhati jer su muževi već bili na bogatom ručku, i nažalost, postelja je navečer sve hladnija.

Sada razumijem riječi mog dobrog prijatelja da je danas veoma teško naći lijepu i pametnu djevojku. Zašto? Zato jer se same nude, posjeduju izlaze iz diskoteka.... zato.

Muškarci! I oni su krivi za mnogo toga. Nekad su oni bili muškarcine, zaštitnici svojih djevojaka. A danas? Nisam baš sigurna. Naivni

su. Umjesto da čuvaju svoje lijepe djevojke, ponekad baš oni u letu, želeći se malo opustiti, zaglave i misleći da će to trajati samo kratko, zapravo i nisu svjesni koliko su zaglavili.

Bilo bi dobro kada bi svi počeli razmišljati o sebi i naučili biti zadovoljni onim što imaju. Neki od nas imaju sreće, neki baš i nemaju. Nažalost ovi koji nemaju postaju većina.

Ljubav je predivna, samo je treba prepoznati. Nije ona u atraktivnosti i dobrom autu. Ljubav je u nama. Sveti Pavao je napisao predivnu poslanicu o ljubavi. Kada bismo svi uzeli Novi zavjet i pročitali je, znali bismo gdje je naša ljubav i kome ju dajemo.

Ja svoju dajem onomu tko je zaslužuje. Zaslužuje je samo jedan čovjek na ovom svijetu. Volim i zato sam i voljena. Ljubim i zato sam i ljubljena.

Stoga, neka vaše živote krasi ljubav, neka vaši životi uvijek budu ispunjeni blagoslovom. I neka svaka vaša molitva bude uslišana. Ne dopustite da vam drugi uništavaju snove, nego ljubaviju i osmjehom prkosite zlu. Ljubav sve pobjeđuje, tako će i vaša ljubav pobijediti i nadvladati. Samo volite. Neka vaša ljubav bude uvijek blagoslovljena. Neka nikada ne bude sebična.

Maja Jurić

IZ ŽIVOTA POZNATIH

SAVJET

Punašni član slavnog filmskog komičarskog para Oliver Hardy (Olio) (1892.-1957.) volio je, što se vidjelo po njemu, dobro papati, ali iznad svega zbijati šale. Jedan dnevni list svakodnevno je donosio kuharske recepte poznatih svjetskih kuhara. Tako su zamolili Olija da i on u njihovim novinama priloži neki svoj recept.

Olio je odgovorio:

"Ali ja vam o kuhanju nemam pojma. No, mogu dati jedan dobar savjet kako ćete pri pečenju odrezaka uštedjeti dosta masti. Odreske nikako ne stavljati u tavu vodoravno, već okomito!"

REPUBLIKANAC

Pjesnik Pierre Jean de Beranger (1780.-1857.) bio je vatreni republikanac, ali se 1848. godine, nakon proglašenja Francuske Republike, koju je toliko priželjkivao, razočarao u mnogočemu. Prijatelju koji ga je posjetio ovako se izjadio:

"Uvijek ću ostati republikanac, ali priznajem, republika je bila mnogo ljepša dok sam o njoj sanjao nego sada kad sam ju napokon ugledao."

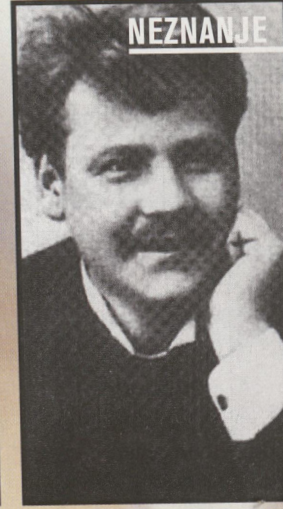

LAGANJE

Vidjevši dva lažljivca kako se nadmeću u izmišljotinama, Livija Druzila, žena rimskog cara Augusta, rekla je:

"Od ljudi koji uvijek lažu nije teško doznati istinu. Povremeni lažljivci često govore istinu, a oni koji 'nikada ne lažu' uvijek će vas prevariti."

NEZNANJE

Kad je 1931. godine umro slavni izumitelj Thomas Alva Edison, austrijski je tenor Leo Slezak (1873.-1946.) svojoj dražesnoj, ali ne baš inteligentnoj kolegici 90kušao objasniti tko je on bio.

Uzrujan njezinim neznanjem, kad ga je pitala što je izumio, vinuo je:

"Spas od petrolejki! Kada je otkrivena struja, Edison je izumio žarulju koja nam daje električno osvjetljenje."

"I sad je umro?"

"Da."

"Zar ćemo opet svijetliti petrolejkama?!"

Promovirana zbirka pjesama "Sve moje boje" autorice Ljiljane Tadić

Koncem 2006. godine, održana je promocija knjige "Sve moje boje" u pasažu Delta u Brčko Distriktu autorice Ljiljane Tadić. Ovo je spisateljičin prijenac koji se odlikuje poezijom ljubavnog, religioznog i moralnog karaktera.

Pod pokroviteljstvom UG Sapho iz Rijeke i UG ESSEGG iz Osijeka, zbirka je objavljena u Hrvatskoj u okviru Humanitarnog projekta KNJIGA ZA MLADJE HRVATSKE. Recenzent je bio uvaženi gospodin Ilija Matić koji u osobnom pečatu ističe da je u ovoj zbirci puno zrelih stihova, puno zrelih pjesama koje je Ljiljana Tadić posvetila bićima koje voli: pokojnom ocu, majci, sestri i najdražoj prijateljici.

Pročitavši nekoliko puta manuskript, uočio sam da pjesnikinja duboko u sebi nosi vjeru u svog Boga i njome tka postojanje, a to je dobro, ne samo za nju već za svakog pjesnika, umjetnika, ističe Matić. Inače Ljiljana je bila predavač u KŠC "Sveti Franjo" u Tuzli, a od 2005. godine stalni je uposlenik kao knjižničarka JU Osnovna škola Bijela - Brčko Distrikt.

Iste večeri promociju svojih knjiga su imali Vesna Vujić, Teofik Hajdarević i dr., a nazočni su bili i istaknuti umjetnici i pjesnici, između ostalog: Žarko Milenić, Suvad Alagić, Marijana Mijić, Vanesa Kelava, Mirjana Đepo i dr.

TEBE SU NASLIKALI IDEALI MOJIH SNOVA

I ti si živa projekcija nasmijanih ljubavnih čežnji
Tvoji dlanovi izgaraju vatrom ljubičastog sjaja
I obrazi moji plamte pod sjenom Tvoga tijela

U Tvojim očima stanuje moj scenarij

Ti si dekor unutar svih smislova

Da, ja sam Ti dala upute

Kako ćeš dati život jutru

I danu

Noći.

NA NASUKANOM BRODU LEŽIMO MOJE ILUZIJE I JA...

I trnje oko nas grije naše smrznute dlanove

Nekada pruženi još vapijahu

Tražiše

Pejzaž oko nas idiličan je za neka bolja vremena

Sad se promatramo i tražimo plan

za egzistenciju

Pitamo se

Tragamo za rješenjem

Predaje nema

Ipak smo živi

Nastavljamo.

IVANA TADIĆ

Plemenita akcija likovne umjetnice Jadranke MARIĆ, iz Husina

Svadbena-humana tombola za siromašne

Darivajući šest vrijednih umjetničkih radova slikarica Jadranka Marić je, humanom tombolom, za dvije siromašne obitelji, na svadbi sina Marija i snahe Ivane, prikupila dio novca za pomoć dvjema siromašnim obiteljima.

Likovna umjetnica i cvjećarica s Husina, Jadranka MARIĆ, s mužem Vladom, koji u svim njenim umjetničkim i poslovno-kreativnim aktivnostima iz sjenke djeluje kao moralna i materijalna potpora, krajem su prošle godine organizirali originalnu i nesevakidašnju, plemenitu i humanu akciju.

Poslije crkvenog vjenčanja sina Marija i snahe Ivane, na svečanoj svadbenoj večeri priredili su humanu tombolu. Uz svesrdnu potporu gostiju na ovaj način su prikupili dio novca kojima su pomogli preživljavanje dviju siromašnih obitelji.

"Ne znam ni sama kako i od kuda, ali palo mi je na pamet kako bi bilo plemenito i humano na svim svadbama prirediti humane tombole. Svi koji priređuju iole masovnija veselja, na kojima se popiju velike količine pića, pojedje bogata hrana i potroše povelike pare za upućivanje

čestitki, uz plaćanje muzičarima, trebali bi se sjetiti, znanih i nezvanih, koji jedva preživljavaju. Uz tolike troškove nije veliko opterećenje izdvojiti još marku, dvije ili pet, malo se zabaviti, okušati sreću i tako prikupiti dragocjene novce za preživljavanje siromašnih", istaknula je umjetnica Marić, upućujući poziv svim prijateljima i znancima, ali i svima onima koji su saznali ili saznaju za njenu humanu tombolu da je u tome slijede.

Za ovu humanu tombolu likovna umjetnica Jadranka Marić, darovala je šest svojih umjetničkih radova. Unatoč tomu što je samo šest sretnika dobilo nagradu, svi igrači ove tombole njenu gestu su podržali pljeskom, oduševljenjem i kupovinom tiketa. Obzirom na to da su rijetki organizatori svadbi i sličnih veselja umjetnici i ne mogu darovati svoje radove, slične plemenite i humane akcije mogu se organizirati s manje vrijednim nagradama.

"Nemojte me pitati kome su novci namijenjeni i koliko je novca prikupljeno. To ne mogu reći, jer je riječ o bračnim parovima, uglednim tuzlanskim intelektualcima, koji su ostali bez posla. Radi njihova dostojanstva i opravdanog ponosa neću nikada i nikome reći njihova imena, a spremna sam pomoći svaku humanu

tombolu ove i slične vrste. Posebno sam sretna i zahvalna gostima sa sinove svadbe što su ovu moju ideju podržali iako su se prvi put sreli s ovakvom vrstom tombole", završava priču gospođa Marić, uz napomenu da je i na ovaj razgovor pristala ne radi osobne promidžbe, nego zbog želje da njenu ideju prihvate svi oni koji mogu potrošiti marku više.

Još nam je plemenita i humanu umjetnica Marić kazala kako će biti tužna i razočarana ukoliko u dogledno vrijeme nitko ne organizira sličnu akciju. Nagrade na ovakvim i sličnim tombolama mogu biti porcije pečenja, boce pića, slatkiši, cvijeće, pjesme po želji..., a na svadbama svega toga ima u izobilju; čak i za bacanje.

Ovo nije prva humana gesta plemenitog i humanog bračnog para Marić, ali je originalna i trebalo bi je prihvatiti kao pravilo ponašanja na svim troškali svečanostima.

N. J. I.

JEZICI

Karlo V. Habsburgovac (1500.-1558.) španjolskim je kraljem postao 1516. godine, a tri godine kasnije okrunio se za njemačkog cara. Bio je duhovit čovjek i tijekom jedne svečanosti na dvoru obratio se nazočnima:

"Kao što znate, ja govorim više jezika i na svakom od njih koristim se u različitim situacijama. Eto, sa ženama se koristim talijanskim jezikom, s muškarcima govorim francuski, gospodinu Bogu obračam se na španjolskom, a na njemačkom razgovaram isključivo sa svojim konjem."

FENIKS

GRAĐEVINARSTVO
PROIZVODNJA
TRGOVINA

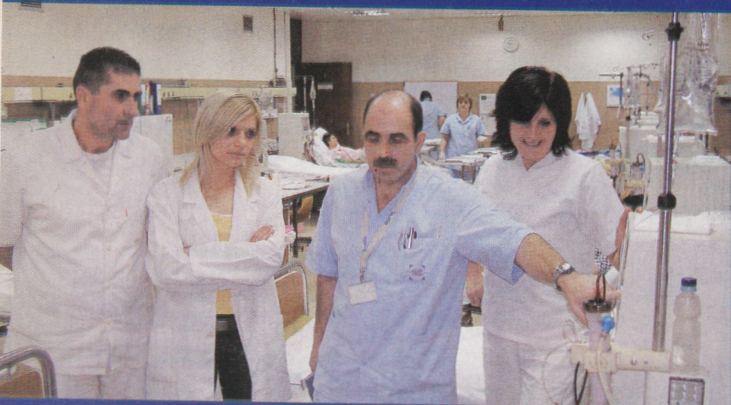
LUCIANA

Adresa: Magistralni put bb, Lukavac, BiH
Tel/fax: ++387 35 553 454, 553 453

E-mail: luciana@bih.net.ba
www.luciana.ba

LIJEČNICI I MEDICINSKE SESTRE REGIONALNE BOLNICE PRIZREN NA EDUKACIJI U UKC TUZLA

U sklopu projekta edukacije "Fresenius medical care" na Odjeljenju za nefrologiju i kemedijalizu Klinike za interne bolesti UKC Tuzla, boravila su tri medicinska radnika, liječnik dr. Redžep Hapčiu i dvije medicinske sestre, Ljiljeta Shala (Šalja) i Alma Dida iz Regionalne bolnice "Prim. dr. Daut Mustafa" iz Prizrena.

Riječ je o projektu edukacije iz oblasti liječenja kronične renalne insuficijencije metodom peritonealne dijalize liječnika i medicinskih sestara s Kosova, koji se realizira u suradnji s njemačkom firmom "Fresenius". Firma "Fresenius" je Odjeljenje za nefrologiju i kemedijalizu Klinike za interne bolesti JZU UKC Tuzla odredila kao svoj centar za obuku, čime je to postao referalni centar za dijalizne metode u ovom regionu.

Ekipa iz Prizrena je danas završila s edukacijom i prema riječima glavnog medicinskog tehničara Odjeljenja za nefrologiju i kemedijalizu UKC Tuzla i koordinatora za jugoistočnu Europu firme "Fresenius" - edukatora za peritonealnu dijalizu, Nusreta Mehmedovića peritonealna dijaliza se još ne radi na Kosovu i kako je namjera da se ova metoda uvede i u njihove bolnice u suradnji Ministarstva zdravlja Kosova i firme "Fresenius" koja proizvodi opremu i materijal za dijalizu, kemedijalizu i peritonealnu dijalizu, pokrenut je projekt obuke kadrova.

Dr. Redžep Hapčiu, šef Odjeljenja dijalize u Regionalnoj bolnici Prizren, kaže da su u

UKC proveli jedan tjedan i da su jako zadovoljni gostoprimstvom u Tuzli.

"Vjerujem da će se nastaviti suradnja naša dva centra. Iako je bio kratak period, mislim da smo uspjeli puno toga naučiti. Na našem odjeljenju još nismo počeli raditi peritonealnu dijalizu i očekujemo da ćemo nakon obuke vrlo brzo nabaviti potrebnu opremu, kako bismo mogli primijeniti stečena iskustva i znanja" rekao je dr. Redžep Hapčiu.

I medicinske sestre Alma Dida i Ljiljeta Shala su zadovoljne i kažu da su za sedam dana dosta toga naučile, da je obuka bila efikasna i da su ono zbog čega su došle u UKC Tuzla, peritonealne dijalize, uspjele sagledati u praksi od prijema pacijenta i pripreme do postoperativne njege.

Dr. Redžep Hapčiu kaže da je kao ljekar jako zadovoljan onim što je vidio.

"U teoriji znam što je pritonealna dijaliza, ali treba u praksi vidjeti koji pacijenti treba da idu na peritonealnu dijalizu, koje su moguće komplikacije i kako se rješavaju. Drugačije je kad sve to vidite u praksi" istakao je dr. Redžep Hapčiu.

U suradnji s Europskom Unijom u UKC Tuzla će se obavljati edukacije i u drugim oblastima medicine. Ovih dana se na Odjeljenju gastroenterologije Klinike za interne bolesti su spremni za dolazak liječnika i medicinskih sestara, također s Kosova.

Azra Kunosić

ZDRAVLJE

Kako mozak prerađuje

Kad se pred nas postavi zadatak da zamislimo neki budući događaj, u mozgu se aktiviraju centri za memoriju i od slike već doživljenih situacija stvaraju predodžbu o toj budućoj situaciji. To bi saznanje moglo pomoći u liječenju amnezije i depresije, jer očigledno u svojoj svakodnevnici koristimo ono što već imamo, elemente koje smo zapamtili.

Tijelo ne želi gladovati

Tijekom gladovanja, odnosno oskudne prehrane, u tijelu se odvija niz procesa koji produljuju osjećaj gladi. Eksperiment proveden na miševima pokazao je da nakon izgladnjivanja imaju pojačan apetit kako bi nadoknadili propušteno. A razlog tomu je povećanje broja enzima koji potiču proizvodnju hormona štitnjače, a oni pak pojačavaju aktivnosti UCP2 proteina, odgovornih za poticanje osjećaja gladi.

Uspješno potpomognuta oplodnja

U Europi 12-15% parova koristi medicinski potpomognutu oplodnju, a od svih embrija stvorenih in vitro implantira se samo četvrtina. Istraživači europske mreže EMBIC (Kontrola implantacije embrija) utvrdili su molekularni marker u folikularnoj tekućini koji potiče implantaciju zametka u maternicu. Prema riječima znanstvenika Gérarda Chaouatoa, ako je marker prisutan, embrij dobiven oplodnjom in vitro moći će se implantirati u maternicu buduće trudnice. Ako nema markera, implantacija će izostati. Marker bi trebao olakšati odabir embrija začetih IVF-om, odnosno povećati stopu uspješnosti medicinski potpomognute oplodnje. Dobra vijest za buduće roditelje.

Glodavci nositelji salmonela

Držite li nekog od glodavaca, poput hrčka ili zamorca kao kućnog ljubimca, prijeti vam opasnost od zaraze salmonelom. Iako se ljudi salmonelom obično zaraze preko kontaminirane hrane, mogu je dobiti i od životinja, posebno glodavaca, pa je nakon kontakta s njima, obavezno pranje ruku.

San je aktivan odmor

Još od 50-ih godina prošlog stoljeća zna se da je naš mozak itekako aktivan dok spavamo. Tijekom sna obično prolazimo kroz pet faza, a u svakoj od njih zbivanja u mozgu su drukčija; kada spavamo, prisutni su signali drukčijih neurotransmitera od onih kada smo budni. To obja-

šnjava amneziju povezanu sa spavanjem, kada se nakon nekoliko minuta sna ne sjećamo, primjerice, telefonskog poziva prije tog sna, ili pak zvonjave budilice nakon koje smo ponovno zasпали.

Svako dijete treba obitelj

U sklopu akcija Unicefa kojoj je cilj smještaj djece u domovima zamijeniti životom u obitelji počelo je opremanje udomiteljskih obitelji najmlađe djece. U suradnji s tvrtkom Adax, Unicef je osigurao potrebe pet udomiteljskih obitelji, a tijekom 2007. godine cilj je osigurati opremu za 30 udomiteljskih obitelji koje se brinu o najmlađima u Hrvatskoj.

Krvna slika otkriva demenciju

Mjerenjem razine mokraćne kiseline u krvi mogu se predvidjeti kognitivni problemi povezani sa starijom životnom dobi, poput demencije.

Među ispitanicima starije životne dobi, neovisno o ostalim karakteristikama, muškarci sa 5,8-7,6 mg mokraćne kiseline po decilitru krvi i žene sa 4,8-7,1 mg/dl imali su najlošije rezultate na testovima brzine mentalnih sposobnosti.

Hranom protiv raka

Određene namirnice, u prvom redu voće i mlijeko, smanjuju opasnost od raka jetre. Osim voća, mlijeka i povrća, utvrđeno je da učestala konzumacija bijelog mesa smanjuje rizik od nastanka raka jetre za čak 56%.

Kako spriječiti i prevladati probavne tegobe

- jedite manje masnoća i smanjite količinu namirnica u obroku,
- jedite više manjih obroka dnevno,
- jedite sporo, temeljito žvačite svaki zalogaj,
- izbjegavajte gazirana pića,
- mahunarke prije kuhanja namočite u vodi i dobro ih skuhajte,
- nakon obroka pijte čaj od kamilice, metvice, komorača.

Emocije utječu na tjelesno zdravlje

Dugotrajan osjećaj ljutnje i neprijateljstva ugrožava funkciju pluća i ubrzava prirodno propadanje njihove snage, što je inače normalan dio starenja. Osim toga, dokazana je i povezanost tih emocija s kardiovaskularnim bolestima, preranom smrću i astmom.

Spavanje jača odlučnost

Kroničan nedostatak sna, osim na sposobnosti pamćenja i pozornosti, percepciju i motoriku utječe i na donošenje odluka. Prije donošenja bilo koje odluke važemo informacije, okolnosti i eventualne posljedice, a sve te radnje nedostatak sna usporava i iskrivljuje.

Korisni i štetni spojevi

- Djelovanje cinka na metabolizam magnezija ovisi o dozama: doze voća od 25 mg cinka smanjuju iskoristivost magnezija, dok je manje doze povećavaju
- Vitamin B6 poboljšava iskoristivost magnezija u organizmu
- Diuretici koji štede kalij mogu uzrokovati nakupljanje viška magnezija, dok tzv. tiazidski diuretici mogu uzrokovati njegov nedostatak
- Povećani oprez potreban je kod primjene tetraciklinskih antibiotika, koji s magnezijem mogu stvarati netopive spojeve koje organizam gubi, zbog čega izostaje učinak tih antibiotika
- Kako ioni magnezija i kalcija mogu dovesti do otežane resorpcije željeza, to može značajno utjecati na iskoristivost željeza u organizmu i razlog zašto ga se preporučuje uzimati natašte
- U osoba s normalnom funkcijom bubrega, opasnost od predoziranja magnezijem je zanemariva budući da se magnezij resorbira polako, a višak izluči mokraćom i stolicom.

Namirnice prijatelji u veljači

Svako doba godine traži primjeren način prehrane, a svaki mjesec ima svoje "udarne" namirnice

Zaštitite kožu od hladnoće

Želite li spriječiti crvenilo i ispucalest kože, obnovite zalihe vitamina C, koji kapilare čini otpornijima na nagle promjene temperature (pri izlasku iz zagrijanih prostorija na hladan zrak i obratno). Korisni su i cink i selen, koji štite tkiva i pomažu u zacjeljivanju ranica na rukama i u kutovima usana.

Namirnice prijatelji ovog mjeseca: orada, jetra, orasi i radič.

VITA

Tijelo ne voli mršavljenje

Ljudsko tijelo ima snažan mehanizam kojim se opire pokušajima gubljenja težine, što objašnjava

napore koje je potrebno

uložiti za mršavljenje. Ta je pojava poznata kao efekt

platoa, naime, tijelo se nakon nekog vremena

fiksira na određenoj težini, pa daljnje vježbanje i

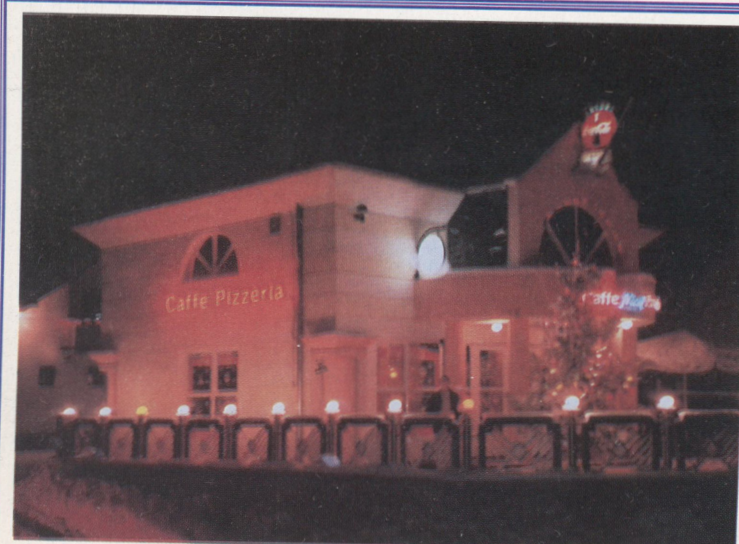
izgladnjivanje neko vrijeme daje minimalne ili nikakve

rezultate. Još jedna stvar koja ne ide na ruku

pobornicima vitke linije: istodobno, mehanizam

prevencije nakupljanja suvišnih kilograma vrlo je

slab!

Restaurant CAFFÈ PICERIJA
Nikol ŠIČKI BROD
M. Zdravko Nikolić
MOB. 061 152 398

www.radioslon.ba
Slon RADIO
TELEVIZIJA **SLON** extra
www.extra.radioslon.ba
SLUŠAJTE I GLEDAJTE DA BISTE ZNALI
+387 35 205 205 TUZLA - BOSNA I HERCEGOVINA

MOTEL ORION ORMANICA - SREBRENIK
Tel. 035 650-035 061 143-337
VI. Mato Jurić ing.

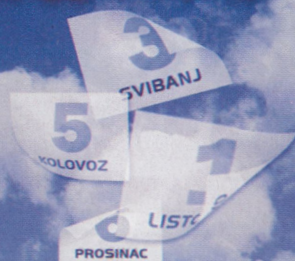
PLIVA

PREDSTAVNIŠTVO SARAJEVO Trg heroja 10, 71000 Sarajevo
Tel. ++ 387 33 65 11 33, 65 39 29 Fax. ++ 387 33 65 39 86

Za sva vremena

ŽIVOTNO OSIGURANJE MOĆNO A OBROČNO

 CROATIA OSIGURANJE d.d.

tel: +387 39 839 100,
www.croatiaosiguranje.com, croatia-os.ljubuski@int.tel.hr

HOLDINA

TRGOVINA NAFTNIM DERIVATIMA

Adresa:
Azize Šaćirbegović 4b
Tel.: 033 / 276-430
Fax: 033 / 658-616

ŠIROKA MREŽA MALOPRODAJNIH OBJEKATA

- Kvalitetno gorivo
svih vrsta

- Bogat izbor roba
široke potrošnje

VELEPRODAJA SKLADIŠTE PODLUGOVI

- Dnevna isporuka
naftnih derivata
bez ograničenja
u količinama

- Dostava loživog
ulja na Vašu adresu

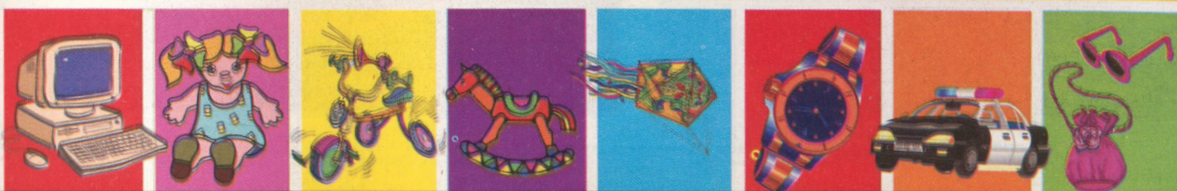
HOLDINA

Junior štednja

moja
banka

NLB Tuzlanska banka

ISSN 1840-1260

